

دانش بنیان ها و مصوبه های حمایتی شورا

نگاهی به تبصره های بودجه ای شهر داری
مشهد که همیشه بندی برای حمایت
شرکت های دانش بنیان دارند

۸

نگاهی به فعالیت های
پارک علم و فناوری دانشگاه فردوسی
که با یک هدف فعالیت می کند

تحقق «زنجیره دانش تا بازار»
با حمایت از دستاوردهای
فناورانه

۱۲

نگاهی به بخش های مختلف رصدخانه شهری مشهد
که همه برای تحقق یک هدف فعالیت می کنند

نگاه به ضرورت «داده»
در نوآوری شهری

۱۱

با اجرای صحیح طرح های «خشک منظر» مصرف آب فضای
سبز بیش از ۵۰ درصد کاهش می یابد

خشک منظر؛
ایده های خلاقانه برای
اقلیم مشهد

۴

رشد شرکت های دانش بنیان در سند اعتلای ۱۰ ساله بسیج

محمود رضا کفاش

معاون علمی، پژوهشی و فناوری سپاه امام رضا (ع)

باتوجه به حرکت پرشتاب علمی کشور در دودهمه گذشته، امروز ایران اسلامی در عرصه های مختلف بالاخص در عرصه علم و فناوری صاحب اقتدار است. این مهم همواره جزو تأکیدات مؤکد مقام معظم رهبری هست، کما اینکه در بیانیه گام دوم انقلاب اولین توصیه خود را به دانش و پژوهش و عرصه علم و فناوری معطوف فرموده اند.

در راستای عملیاتی کردن منویات ایشان در بیانیه گام دوم انقلاب، نقشه راه ۱۰ ساله بسیج تحت عنوان «سند اعتلای بسیج» تدوین شده که یکی از قرارگاه های نقش آفرین در آن، قرارگاه «جهاد علم و فناوری» است. این قرارگاه با هدف شناسایی و کشف استعدادها، بسیج سازی و بسیج کردن ظرفیت های موجود در عرصه علم و فناوری و حمایت و ایجاد شرکت های دانش محور و دانش بنیان، برنامه ریزی خود را آغاز کرده است.

در حال حاضر بسیج در عرصه علم و فناوری در دو ساحت نقش آفرینی می کند. ساحت اول، معاونت علمی، پژوهشی و فناوری بسیج در سپاه امام رضا (ع) است که هرگاه طرحی قابلیت تولید داشته باشد، این سازمان برای حمایت از تبدیل ایده به پدیده، وارد عمل شده و از تولید محصولات اولیه یا آزمایشی حمایت می کند. در این معاونت هدف حمایت از سطوح بلوغ فناوری (TRL) است که این اقدام نیز بر اساس منویات مقام معظم رهبری است؛ آنجا که راه را مشخص کرده و می فرمایند «تکمیل زنجیره ایده به پدیده و پدیده به محصول به ثروت». لذا زمانی که بحث تولید و خلق ثروت مطرح می شود، لازم است که به تجاری سازی و توسعه بازار نیز توجه جدی داشته باشیم. در این خصوص و برای بازاری شدن محصولات نوآورانه و فناورانه، مجموعه پیش گامان بنیاد تعاون بسیج به عنوان ساحت دوم عملیاتی سپاه امام رضا (ع) وارد عمل شده و روی محصولات نوآورانه و فناورانه سرمایه گذاری می کند. مبلغ این سرمایه گذاری فقط در سال گذشته ۳۳ میلیارد تومان بوده است که نوید اتفاقات خوشایندی را برای آینده می دهد. امیدواریم با همگرایی، هم افزایی و همکاری خوبی که با نقش آفرینان این عرصه داریم، بتوانیم نقش مؤثری در بسیج سازی و بسیج کردن همه ظرفیت های عرصه علم و فناوری ایفا کنیم.

جلوه های خلاقانه نور در شب های رمضان

جاوید کیانی

معاون شهردار و رئیس سازمان فرهنگی و اجتماعی شهرداری مشهد

باور و اعتقاد قلبی ما بر این است که شهرداری یک نهاد اجتماعی بوده و چنین مجموعه ای بدیهی است که رسالت های اجتماعی متفاوتی هم دارد. از آنجا که امسال تقارن و تلفیق عید باستانی نوروز با ماه مبارک رمضان داشتیم، وظیفه خود دانستیم با مد نظر قرارداد ان همراهی بهار طبیعت و بهار قرآن، برای ساعات بعد از افطار و پس از اذان مغرب، بهترین و بانشاط ترین فضای شهر پیاده سازی کنیم. مجموعه کاملی از اقدامات فرهنگی و هنری موضوعی و متناسب با شأن و جایگاه مشهدالرضا (ع)، جهان شهر برکت و کرامت تدارک دیده شد اما بی شک شاخص ترین این اقدامات، برپایی جشنواره هنرهای نوری مشهد در بوستان کوهسنگی بود. رویدادی که ذیل شانزدهمین دوره جشنواره استقبال از بهار برگزار می شد و تکرار اقدام نوآورانه، بی مانند و متفاوت شهرداری مشهد در نوروز گذشته بود. ملاک اصلی شهرداری در استقبال از بهار، پاسخگویی به خواست و مطالبه مردمی، بر اساس ذوق و سلیقه مخاطب است و اگر امسال دومین جشنواره خلاقانه هنرهای نوری مشهد شکل گرفت، ریشه در همین دیدگاه و رویکرد داشت. طبیعی است هرچه استقبال مردمی بیشتر باشد، رسالت ما مضاعف می شود؛ پس این رویداد فاخر را در تراز یک برنامه ملی و حتی بین المللی تعریف کردیم؛ این شد که وسعت جشنواره نور امسال ۳۰ برابر سال قبل شد و ۶ هکتار از بوستان کوهسنگی به جلوه های رنگارنگ نوری اختصاص یافت.

در فراخوان امسال جشنواره هنرهای نوری مشهد بر خلق آثار خلاقانه و تعاملی تأکید شده بود و به این ترتیب بیش از ۴۰ اثر نوری خلاقانه و ۱۵۰ المان در بوستان کوهسنگی جانمایی شد؛ هنرمندان خلاق این جشنواره سعی کرده بودند با برنامه ها و المان هایی که با فرهنگ رضوی و ماه میهمانی خدا متناسب است، نیازهای مخاطبان با سنین مختلف را پاسخ دهند. آنچه این شب هادر بوستان کوهسنگی مشاهده شد، ثمره ماه ها تلاش و برنامه ریزی دست اندرکاران جشنواره و نتیجه زحمات صدها نیروی متخصص و خلاق بود که به لطف خدا، هر شب بیش از ۵ هزار بازدیدکننده داشت.

آغاز به کار اول ایستگاه نوآوری مشهد با شروع تابستان

۱۴۰۲ خراسان رضوی کرده بودند، دو معاونت دیگر شهرداری نیز پای کار آمدند تا بخشی از فضای ایستگاه مادر قطار شهری مشهد به ایستگاه نوآوری اختصاص یابد. در حال حاضر این ایستگاه در مرحله تجهیز و شناسایی شرکت ها و داوطلبان است تا ابتدای تابستان در فاز اول، فضای اشتراکی اش میزبان حدود ۱۰۰ نفر فریلنسر و نماینده شرکت خلاق و دانش بنیان در حوزه نوآوری های شهری و مدیریت شهری با رویکرد حمل و نقل پاک، سوخت های نوین و حمل و نقل هوشمند باشد.

طبق تفاهم چهار جانبه ای که ۱۸ دی ۱۴۰۲ میان مدیران و رؤسای دفتر خلاقیت و نوآوری شهری، شرکت بهره برداری قطار شهری مشهد، معاونت برنامه ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهرداری مشهد و معاونت عمران، حمل و نقل و ترافیک شهرداری مشهد بسته شده است، اولین ایستگاه نوآوری مشهد با رویکرد حمل و نقل نوین دایر می شود. بعد از توافقی که مدیران دفتر خلاقیت و نوآوری شهری و شرکت بهره برداری قطار شهری مشهد، آذر سال گذشته در نمایشگاه دستاوردهای پژوهش و فناوری

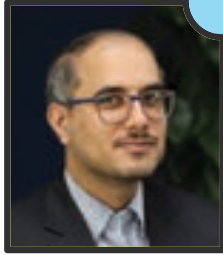
اولین رویداد بین المللی چالش نوآوری در شهرهای آسیایی

راه فضای کسب و کار شهری فراهم کند. به این ترتیب بنیاد مشکلاتی چون کاهش آلودگی های شهری، مدیریت بلایای طبیعی و پیشگیری از بحران، مدیریت پسماند و کاهش مصرف، حفظ فضای سبز و زیست بوم های شهری، بازیابی معماری و هویت شهری و... در بستری خلاقانه بررسی شده و راه حل پیدا کنند.

اولین رویداد بین المللی چالش نوآوری در شهرهای آسیایی با همکاری صندوق پژوهش و فناوری صنایع خلاق روزهای ۵ تا ۱۷ اردیبهشت ۱۴۰۳ در تهران برگزار می شود. مجمع شهرداران آسیایی بعد از شناسایی صدها چالش حقیقی شهرها، این رویداد را برگزار می کند تا هم از خلاقیت و نوآوری شهروندان، ایده پردازان، استارت آپ ها و کارآفرینان برای حل مشکلات شهرها کمک بگیرد و هم زمینه ورود آن ها

زیست بوم نوآوری، بستری برای مشارکت خلاق مردم

جمال حسن بارانی
معاون برنامه ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهرداری مشهد مقدس

امروز بیش از پیش نقش مردم در رشد و بالندگی کشور اهمیت یافته است و از همین رو رهبر معظم انقلاب در انتخاب شعار سال، بار دیگر با تأکید بر اهمیت مردمی سازی فعالیت ها، حل مشکلات کشور را خصوصاً در بعد اقتصادی در گروی مشارکت مردمی می بینند. زیست بوم نوآوری کشور با تکابه ظرفیت های خلاق و تیم های جوان به عنوان سرمایه های مردمی کشور در طول سالیان گذشته توانسته تهدیدهای زیادی را به فرصت بدل کند و کشور را در زمینه های مختلف بی نیاز و خودکفا نماید. نکته حائز اهمیت در این موضوع، این است که شرکت ها و مجموعه های مرتبط در این زیست بوم در تمام زنجیره ارزش خود، توانسته اند مبتنی بر شبکه ای از ظرفیت های مردمی فعالیت کنند و فرصت اشتغال و درآمد را برای طیف گسترده ای از نیروهای خلاق فراهم کنند. زیست بوم نوآوری کشور به مثابه بستری برای مشارکت خلاق مردم، می تواند همچنان نقش مؤثری در حل مسائل کشور ایفا کند، خصوصاً در حوزه تولید و خلق ارزش در جامعه. از این رو انتظار می رود مدیران و مسئولان کشور با حمایت از مجموعه های نوآور و دانش بنیان و اعتماد به توانایی آن هادر حل مسائل مرتبط، جریان خلاق مشارکت مردم را در امر تولید تقویت کرده و تحقق شعار سال را سرعت بخشند.

پاسخ های کارآمد دانش بنیان ها برای مشکلات شهر

سعید ابراهیمی
معاون برنامه ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهرداری اصفهان

شهرداری روح زنده حاکم بر کالبد بی جان شهر است. بدان معنا که شهرداری باید زنده باشد و رشد کند تا شهر نیز به دنبال آن رشد کند. در عین حال شهرداری یک نهاد علمی و اجرایی است و بسیاری از مسائل و راهکارهایی که در ساختار آن مطرح می شود، نیازمند همفکری و تعامل با حوزه های علمی و دانشی است. از این جهت شهرداری ها می توانند با استفاده از ظرفیت های بالقوه شهری همچون دانشگاه ها، اساتید و دانشجویان مشتاق و ظرفیت های ناشی از رشد و توسعه شرکت های دانش بنیان، بسیاری از مشکلات شهر را حل کنند.

شهرداری اصفهان با توجه به تأکیدات مقام معظم رهبری در حوزه حمایت از کار و کسب های دانش بنیان، برنامه هایی را برای توسعه خلاقیت و نوآوری در جهت بهبود کیفیت زندگی شهروندان تهیه کرده است که توسعه شبکه زیست بوم نوآوری، افزایش فضا های نوآورانه، برگزاری رویداد های هم رسانی عرضه و تقاضای فناوری، مشارکت در سرمایه گذاری های خطر پذیر و اجرای حدود ۴۰ پروژه فناورانه در زمینه های انرژی، تصفیه آب و فناوری نانو از آن، تجهیزات آتش نشانی و فضای سبز برخی از جمله آن هاست. طرح حمایت از شرکت های دانش بنیان، برگزاری نمایشگاه فن نما و تورهای فناوری از دیگر فعالیت هایی است که شهرداری اصفهان تلاش می کند با بهره گیری از آن ها، پاسخی کارآمد و به روز برای مشکلات شهر بیابد.

تعامل دوسویه شهر هوشمند و شهر خلاق

محمد رضا سمیعی
مدیرعامل سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری مشهد

طبق ادبیات استاندارد اتحادیه اروپا برای هوشمند شدن شهرها، ۶ مؤلفه و پیش نیاز کلیدی شامل حکمرانی هوشمند، شهروند هوشمند، اقتصاد هوشمند، محیط هوشمند، زندگی هوشمند و جابجایی هوشمند تعریف شده است. کنکاش در یافته های تجربی نشان می دهد که عنصر اصلی در این ابعاد شش گانه، چهارچوب هایی هستند که ابتکارات هوشمند در آن ها پیاده سازی می شود. همین است که ذیل حوزه شهروند هوشمند کلیدواژه هایی چون خلاقیت، آموزش، توانمند سازی، سرمایه اجتماعی، همکاری و مشارکت می آید. از سوی دیگر، تغییرات سریع فناوری و رقابت بین المللی، گسترش

چالش های جدید شهری در حوزه های اقتصادی، اجتماعی و مدیریتی شهرها، زمینه های توجه به مسئله خلاقیت را در برنامه ریزی شهری افزایش داده است. از آنجایی که همواره ظرفیت های خلاقانه برای توسعه و بهره گیری بهینه از منابع محدود وجود دارد، باید شرایطی فراهم شود تا افراد بتوانند در استفاده از فرصت ها یا رسیدگی به مشکلات به ظاهر غیر قابل حل شهری، با تخیل و ایده پردازی، برنامه ریزی و عمل کنند. با این نگاه باید گفت که شهر هوشمند، از سویی برآمده از شهر خلاق است و از سوی دیگر باعث تقویت زیرساخت های سخت و نرم شهر خلاق می شود. بنابراین توجه مدیریت شهری به این دو نکته مهم، قطعاً به بهبود کیفیت زندگی شهروندان و توسعه پایدار شهرها منتهی می شود. از این روست که در چند سال گذشته و به ویژه در دوره فعلی مدیریت شهری مشهد مقدس توجه به زیرساخت های فناوری اطلاعات و ارتباطات و هوشمند سازی فرایندها در اولویت بوده است. همچنین برای جلب مشارکت شهروندان و نیز بهبود عملکرد سازمانی در افزایش کارایی، نظام پیشنهادهای شهرداری مشهد به عنوان سامانه ایده های شهری و نیز پیشنهاد های سازمانی با آدرس www.suggest.mashhad.ir در اختیار شهروندان خلاق و هوشمند مشهدی قرار گرفته است تا پلی باشد میان خلاقیت، دانش و تجربه شهروندان و مدیران. این رویه ها امید آن را می دهد که شهروندان جهان شهر برکت و کرامت در آینده ای نزدیک با چشیدن طعم شیرین فناوری و شهر هوشمند، زندگی بانشاط تر، پایدار تر و توأم با معنویت بیشتری را تجربه کنند.

فناوری های نوآورانه، شهرهای فردا را شکل می دهند

محبوب تیزپاز نیازی
معاون برنامه ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهرداری تبریز

پروژه ها و فناوری های نوآورانه، شهرهای فردا را شکل می دهند و تأثیری ماندگار بر نحوه زندگی، کار و ارتباط مادر محیط های شهری بر جای می گذارند. شهرها اکوسیستم های اجتماعی پیچیده، شبکه ای و پیوسته در حال تغییر هستند و در این بین سیستم نوآوری با تأکید بر ماهیت سیستمی خود، زمینه نهادی محلی و روابط متقابل بین مشاغل و مؤسسات عمومی (مانند دانشگاه ها، مؤسسات تحقیقاتی عمومی و سیاست عمومی) را فراهم می آورد. شهر خلاق به عنوان رویکردی راهبردی در گمانه زنی، بازانندیشی، برنامه ریزی و اجرای طرح ها و پروژه های شهری تعریف می شود؛ لذا بر بسیاری از جنبه های زندگی مدنی از جمله بر ابعاد اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی، مالی و تجاری تأثیر می گذارد. از این جهت مدیریت شهری در حوزه نوآوری و خلاقیت شهری باید ۳ عامل مهم را مدنظر قرار دهد. اول مؤلفه های «فیزیکی» که می گویند چگونه می توان زیرساخت های فعلی را بدون سرمایه گذاری زیاد، فرایندهای برنامه ریزی طولانی یا مزاحمت برای شهروندان، با نیازها و استفاده های جدید تطبیق داد. دوم عناصر دیجیتال هستند که می گویند چگونه می توان از فناوری های جدید برای درک بهتر روند ها و نیازهای شهروندان و همچنین ارائه بینشی در مورد زیرساخت ها و خدمات شهری فعلی و بهینه سازی مزایای آن ها استفاده کرد. در نهایت عوامل محیطی هستند که یاد می دهند چگونه می توان از طریق برنامه های کاربردی نوآورانه، اثرات زیست محیطی فعالیت شهری را در هر دو حوزه فیزیکی و دیجیتالی کاهش داد.

خشک منظر؛ ایده‌های خلاقانه برای اقلیم مشهد

با اجرای صحیح طرح‌های «خشک منظر» مصرف آب فضای سبز بیش از ۵۰ درصد کاهش می‌یابد

نازیم نادری‌پور با عقیده بسیاری از صاحب نظران مهم‌ترین مشکلی که پیش در قرن حاضر با آن روبه‌رو است، بحران آب است. افزایش جمعیت جهان از یک طرف و پدیده تغییر اقلیم و کاهش نزولات جوی و شیوع خشک سالی در سال‌های اخیر از طرف دیگر، وخامت این بحران را تشدید کرده است. در چنین وضعیتی یکی از معضلات جدی فضای سبز شهری کمبود منابع آبی است؛ معضلی که در مناطق خشک و نیمه خشکی چون کشور ما جدی‌تر نیز می‌شود. همین محدودیت منابع آبی و نیاز روزافزون به توسعه فضای سبز پایدار شهری باعث شده تا طراحان شهری در کلان‌شهری چون مشهد به سراغ روش‌های نوین اجرا و نگهداری فضای سبز شهری بروند. یکی از این روش‌های نوآورانه، طراحی و اجرای گسترده «زری اسکیت» یا «خشک منظر» است که باعث شده مشهد امروز در ردیف شهرهای پیشروی کشور در کشت پایدار فضاها و فضای سبز شهری قرار بگیرد. دفتر خلاقیت و نوآوری شهری بنادارد با استفاده از زیرساخت‌های موجود در رصدخانه شهری، «اولین مرکز داده‌های انرژی» را با همکاری دستگاه‌های مرتبط راه‌اندازی کند.

فضای سبز پایدار در دستور کار طراحان منظر و فضای سبز شهر قرار دارد که از نمونه‌های موفقش می‌توان به ۱۲۰ مترمربع فضای خشک منظر میدان‌های احمدآباد و شریعتی اشاره کرد که در جریان جشنواره استقبال از بهار ۱۴۰۳ توسط سازمان پارک‌ها انجام شده است.

۳۰ گونه گیاهی متناسب با اقلیم مشهد

اصل سوم خشک منظر برداری (گزینش گیاهان با نیاز آبی کمتر مخصوصاً گیاهان بومی) به معنی استفاده از گیاهان با نیاز آبی کم است به طوری که اصول منظر پردازی مثل رنگ، بافت، وحدت، تعادل، تسلسل، تنوع، قرینه، هارمونی و جذابیت به منظور القای زیبایی هم‌زمان رعایت شود. این اصل می‌گوید به طور عمده از گیاهان بومی استفاده شود که با شرایط منطقه سازگار هستند و نیازهای اکولوژیک و آبی و تغذیه‌ای کمی دارند. این نوع منظر پردازی برای مناطقی چون مشهد که آب و هوای خشک و بیابانی دارد، بسیار پرکاربرد است، چرا که می‌توان با کمک گیاهانی که به تیمار و آبیاری کمتری نیاز دارند، نیاز شهر را به فضای سبز مرتفع کرد. در حال حاضر در مشهد بیش از ۳۰ گونه گیاهی همساز با اقلیم شهری در طرح‌های خشک منظر کشت می‌شود؛ گونه‌هایی چون رزماری، اسطوخودوس، اردی، نازخی، بابونه، سدوم عقربی، سدوم قرمز، یال‌اسبی، فرانکینا، فیلا، برف در تابستان، پنج‌انگشت، گازانیا، استسپر موم، زرشک زینتی، ژونیپروس، طاووسی، آگالوپروپ و آلوورا که نمونه‌هایش در لچکی برخی میدان‌های شهر چون شریعتی و احمدآباد (ابتدای آیلند کلاهدوز) قابل رؤیت است.

طراحی آن‌ها استفاده شد.

با توجه به مشکل کمبود آب و افزایش هزینه نگهداری چمن و گل‌های فصلی در مشهد، طراحی خشک منظر به یکی از اولویت‌های معاونت محیط زیست و خدمات شهری شهرداری مشهد و ادارات فضای سبز مناطق بدل شد، به نحوی که به با تغییر الگوی کاشت و استفاده از این سبک طراحی، در سال‌های بعد سطوح بیشتری از فضای سبز شهر به روش خشک منظر اجرا شد. یکی از شاخص‌ترین اقدامات در این حوزه، گشایش اولین بوستان شهری کشور با مفهوم «کم‌نهاد» بود که آبان ۱۳۹۹ به مساحت تقریبی ۱ هکتار با توان علمی دانشگاه فردوسی مشهد به بهره‌برداری رسید. بوستان شهری کم‌نهاد برای استفاده بهینه از منابع آبی و با رویکرد طراحی پایدار فضای سبز از جمله خشک منظر سازی طراحی شده بود و بیش از ۶۰ گونه گیاهی سازگار با اقلیم مشهد را در خود داشت.

اولین جشنواره خشک منظر در مشهد

در سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ این موضوع جدی‌تر دنبال شد و حتی با عنوان «جشنواره خشک منظر» برای نخستین بار به یکی از سرفصل‌های خلاقانه جشنواره استقبال از بهار مشهد بدل گشت و اتفاقات خوبی را رقم زد. برای نمونه فقط در جریان جشنواره خشک منظر در نوروز ۱۴۰۲ بیش از ۱۰۵ هکتار از عرصه‌های فضای سبز شهر به اجرای طرح‌های خشک منظر اختصاص یافت که شاخص‌ترین طرح‌های آن در میدان‌های استقلال، جمهوری، غدیر و عدالت بود. طراحی خشک منظر هم‌اکنون نیز به عنوان افق برنامه‌ریزی در توسعه و احداث

۵۰ درصد کاهش مصرف آب

طراحی خشک منظر (xeriscape) که خود از دو بخش xero به معنای خشک و landscape به معنای چشم‌انداز تشکیل شده است، رویکردی متداول در جهان است و در مواجهه با شرایط اقلیم‌های گرم و خشک مطرح می‌شود. این راه‌برد که جایگزینی مناسب برای انواع باغبانی سنتی در ایجاد فضای سبز است، در پاسخ به محدودیت منابع آب شهرها و نیاز همیشگی شان به زیباسازی مطرح می‌شود. در محوطه سازی سنتی بیشتر از چمن برای محوطه سازی استفاده می‌شود که مصرف آب بالایی دارد اما در زری اسکیت، طراحان با استفاده از انواع گیاهان پوششی و گونه‌هایی که آب کمی لازم دارند، در ترکیب با انواع مصالح طبیعی مانند قلوه سنگ، مالچ‌ها، چوب، سنگ و صخره منظره بسیار جذاب و زیبایی‌رآپدید می‌آورند که ضمن کاهش چشمگیر هزینه‌ها، در مصرف آب نیز صرفه جویی بالایی دارد. طراحی خشک منظر علاوه بر اینکه با هزینه کمتری در زمان کمی اجرا می‌شود، نگهداری و محافظت کمتری می‌خواهد. ارزش این صرفه جویی‌ها زمانی بیشتر مشخص می‌شود که بدانیم زری اسکیت، در صورت طراحی، اجرا و مدیریت صحیح می‌تواند بدون آسیب رساندن به کیفیت و زیبایی محیط، مصرف آب فضای سبز را بیشتر از ۵۰ درصد کاهش دهد.

اولین بوستان خشک منظر کشور

شهرداری مشهد سال ۱۳۹۷ در نمایشگاه سالیانه گل و گیاه، اولین نمونه طراحی خشک منظر را برای فرهنگ سازی و آشنایی کارشناسان و مردم اجرا کرد. بعد از بررسی بازخورد‌های مثبت کارشناسان و مردم، این شیوه طراحی را به صورت محدود در برخی باغچه‌های شهری عملیاتی کرد. لچکی‌های فضای سبز خیابان‌های کلاهدوز، فرامرزی عباسی، ابوطالب و قرنی اولین نقاطی بودند که از تکنیک خشک منظر برای

از آنجا که

اجرای طرح‌های

خشک منظر در شهر مشهد با

نوعی رویکرد تدریجی در توسعه آن همراه بوده و از طرفی فرهنگ سازی و اطلاع رسانی لازم نیز در برنامه‌های مختلف شهری صورت گرفته است. تجربه مشهد می‌گوید «چنانچه زری اسکیت با روش اصولی و در ترکیب با مصالح طبیعی منظر سازی شود، صحنه‌های بسیار متنوع و زیبایی را ایجاد می‌کند که مطلوب شهر و شهروندان است.»

مجتبی بهنام تقدسی

عدم نقدینگی مکفی؛ خلأ بزرگ اکوسیستم نوآوری مشهد

مجتبی بهنام تقدسی
- عضو هیئت علمی دانشگاه بین المللی
امام رضا^ع
- بیش از ۲۰ سال سابقه فعالیت در
اکوسیستم نوآوری کشور
- مدیرعامل شرکت توسعه فناوری عصر
نانو، فعال در حوزه بازرگانی محصولات
VC و شهر هوشمند

VC یا سرمایه گذاری خطرپذیر (Venture Capital)

مختص استارت آپ ها و شرکت های کوچکی است که سرمایه گذاران تأمین مالی آن را انجام می دهند، چون معتقدند پتانسیل رشد بالایی در آینده دارند.

می کنند، چون در مشهد برای تداوم کار، نقدینگی نیست. بازی در مشهد، بازی بسیار کوچکی است در حالی که هم نیروی کارش خیلی توانمند و مقرون به صرفه است و هم فضاهای تولیدی اش برای شرکت های تولیدی دانش بنیان که در ابتدای راه هستند، بسیار مناسب است. امیدوارم اتفاقات خوبی که شهرداری مشهد در کارخانه نوآوری رقم می زند، گسترده شود و بتواند اکوسیستم نوآوری را بیش از پیش تقویت کند.

یک VC محسوب می شود؛ اما کم است و متأسفانه خیلی هم محدود شده است.

آستان قدس ظرفیت بسیار بیشتری دارد که می تواند به اتکای آن پای کار بیاید. اگر شهرداری مشهد، دانشگاه آزاد، دانشگاه فردوسی و از همه مهم تر معادن، صنایع و شرکت های بزرگی که در خراسان داریم، نیز پای کار باشند، به راحتی می توان این صندوق را ایجاد کرد.

البته که با ایجاد چنین صندوقی، خودشان هم منتفع می شوند. ضمن اینکه می توانند در کمیته C این صندوق هم نماینده داشته باشند و طرح های پیشنهادی شان نیز حائز اعتبار شده و روی آن ها سرمایه گذاری انجام شود. از طرفی با سهام داری این نهاد هاد صندوق VC یک جریان اقتصادی در مشهد شکل می گیرد که جلوی مهاجرت را سد می کند.

متأسفانه، مهاجرت بچه های خوب و فناور مشهد به تهران روز به روز بیشتر می شود، بعضی حتی به خارج از کشور مهاجرت

در اکوسیستم نوآوری مشهد و به خصوص در اکوسیستم نوآوری شرق کشور یک خلأ بزرگ داریم. آن خلأ، عدم نقدینگی مکفی است. متأسفانه بیشتر سرمایه گذاران و شرکت های VC بزرگ* در تهران مستقرند و نخبگان، فناوران و شرکت های مشهدی که ظرفیت بسیار بالایی هم دارند، از مزایای این بازار محروم هستند. پیشنهادم برای گریز از چنین وضعیتی این است که در مشهد یک صندوق VC قوی داشته باشیم که هزار تا ۲ هزار میلیارد تومان نقدینگی داشته باشد. معتقدم این کار شدنی است چون در مشهد بازیگران و نقش آفرینان بزرگی داریم که ایجاد چنین صندوقی بایر رسالت اجتماعی شان باشد. اولین بازیگر آستان قدس رضوی است. مادر مشهد امام رضا^ع را داریم که «عالم آل...» است. وجهه «عالم آل اللهی» امام رضا^ع باید در مشهد جلوه کند. این وجهه فقط در ایجاد دانشگاه و بنیاد پژوهش ها که بروز نمی کند! درست است که الان صنایع پیشرفته رضوی به عنوان

محسن روشنگ

همگرایی زیست بوم؛ مهم تر از زیست بوم

محسن روشنگ
- عضو هیئت رئیسه انجمن شرکت های
دانش بنیان خراسان رضوی
- مسئول انجمن شتاب دهنده های
خراسان رضوی
- مدیرعامل مرکز نوآوری و شتاب دهنده
میزرشد

و اکوسیستمی خود نیز ارزش قائل باشند. یک اکوسیستم بیمار به مراتب بدتر از داشتن یک اکوسیستم است، چون در یک اکوسیستم معیوب به خیال اینکه ابزار لازم را برای توسعه کمی و کیفی کسب و کار هاد داریم، در پی تشکیل زیست بوم سالم نیستیم و این خیلی خطرناک است.

از این رویه فعالان حوزه نوآوری و سیاست گذاران هشدار می دهم اگر که بناست در جهت اصلاح زیست بوم نوآوری فعالیت کنیم به موضوع همگرایی توجه ویژه داشته باشیم؛ لذا باید موازی کاری نکنیم، اجزای اکوسیستم را مقابل هم قرار ندهیم، کم کاری و زیاده کاری در حوزه های مختلف انجام ندهیم و قبل از هر اصلاحی، اتاق فکر تشکیل دهیم و از صاحب نظران مشورت بگیریم. در نهایت باید اعضای اکوسیستم را یکی رصد کرده و رفتار درون سازمانی و برون سازمانی آن ها را بررسی کنیم تا یک فرایند اصلاحی یکپارچه برای کل سیستم انجام شود.

بازار شوند، چون در دل یک اکوسیستم همگرا شکل نگرفته اند. سیستم جزیره ای بوده و اجزای درون خودشان خوب فعالیت می کرده و نمره خوبی هم گرفته اند اما زمانی که این اجزا کنار هم قرار می دهیم که خروجی بگیریم، به نتیجه مطلوبی نمی رسیم. نکته حائز اهمیت این است که در استان خراسان و شهر مشهد زیست بوم نوآوری را داریم، اما نواقصی دارد؛ یکی از این نواقص نبود همگرایی اجزای اکوسیستم است.

در واقع چون خروجی اکوسیستم ها قابل سنجش نیست، شاید سال ها طول بکشد تا متوجه نقص آن ها بشویم؛ لذا اهمیت زیادی دارد که در تعریف اجزای اکوسیستم و در چیدمان آن ها رفتار درستی داشته باشیم. درست است که داشتن زیست بوم نوآوری یک ضرورت است اما مهم تر از آن، داشتن زیست بوم همگراست. اینکه همانطور که اجزا وظایف درون سازمانی خود را به تنهایی انجام می دهند، برای وظایف برون سازمانی

کسب و کار هاد ر بستر زیست بومی نوآور، خلاق و پویا رشد یافته و به بلوغ می رسند. اگر چنین زیست بومی شکل نگیرد یا ناقص شکل بگیرد، کسب و کار های شتاب دهنده هم که ضامن بقای یک زیست بوم هستند، شکل نخواهند گرفت یا اینکه در توسعه خودشان با چالش های جدی روبه رو می شوند. اگر کسب و کار های بنیادی همچون شتاب دهنده ها به بلوغ نرسند، هم شرکت های دانش بنیان کمتری داریم و هم آن هایی که داریم، بسیار پری ریسک هستند.

در اکوسیستم، یک عضو در دل خودش فعالیت مشخصی را انجام می دهد اما ورودی آن از دیگر اجزای سیستم گرفته می شود و خروجی اش نیز به دیگر اجزای آن می شود. هنگامی که اجزای آن در اکوسیستم ارتباط تنگاتنگی ایجاد کنند، منابع انسانی، مالی و زمانی هدر می رود و به تبع آن ریزش شرکت ها زیاد می شود. شاید در این میان شرکت هایی ایجاد شوند اما نمی توانند به خوبی وارد

فن کلیدی در بالابردن مهارت ایده پردازی

روش های متعددی برای افزایش خلاقیت وجود دارد که با استفاده از آن ها، می توانید پذیرای ایده های جدید باشید و مهارت ایده پردازی و توانایی حل مسئله خود و گروهتان را تقویت کنید. در این مطلب شمارا با ۸ فن یا تکنیک آشنا می کنیم که با پرورش خلاقیت در ذهن شما و افراد گروهتان بهترین راهکارهای ممکن را برای هر چالشی پیش روی شما می گذارند.

۶. بله و...

ترفند «بله و...» از دنیای تئاتر بداهه (Improvisational Theatre) سرچشمه می گیرد. گروه ها می توانند این روش را برای توسعه خود به خودی ایده ها به کار بگیرند. ترفند با یک کلمه، عبارت یا مفهوم واحد شروع می شود. سپس، اعضا با پاسخ «بله و...» همان گفته اصلی را گسترش می دهند. از آنجاکه این تمرین از عباراتی مانند «بله، اما...» - که باعث محدودیت می شود - جلوگیری می کند، ایده های متفاوت دیگران امکان طرح می یابند. وقتی اعضا متوجه شوند با بیان ایده های خود، قضاوت یا اخراج نمی شوند، با آرامش بیشتری ایده های خود را با دیگران به اشتراک می گذارند.

برای نمونه، اولین نفر می تواند با این جمله شروع کند: «هدف ما بهبود سیستم مدیریت نهایی است.» نفر دوم می تواند این را به ایده اولیه اضافه کند که: «بله، و ما می توانیم سیستم مدیریت فایل خود را با ایجاد صفحه گسترده ای برای ردیابی سوابق بیمار بهبود ببخشیم.» در این روش اعضا تا زمانی که از ایده های راه حل های پیشنهادی راضی شوند، به ایده پردازی ادامه می دهند.

اعضا به کمک ترفند وارونه سازی، پرسش مربوط به یک مشکل را می گیرند و سپس آن را وارونه می کنند. مثلاً گروهی می خواهد میزان ترک خدمت کارمندان را کاهش دهد. اعضا در این تمرین می پرسند «چگونه می توانیم میزان ترک خدمت کارمندان را افزایش دهیم؟» گروه با پاسخ به این سؤال، عواملی را می یابد که به این چالش کمک می کند، مانند به کارگیری فرهنگ منفی در سازمان یا پرکاری کارمندان. این پاسخ هانشان می دهد که چه کارهایی نباید انجام شود و اعضا را قادر می سازد تا راه حل هایی پیدا کنند که عوامل مؤثر بر نرخ ریزش کارکنان را کاهش می دهد و میزان ترک خدمت کارمندان را پایین می آورد. آن ها در این سناریو می توانند بر کارهای قابل مدیریت، تمرکز کنند و یک محیط کاری مثبت تر پیدا آورند.

روش نتیجه نهایی ایدئال در هر دو حالت فردی و گروهی عملی است. اعضا با این ترفند صورت مسئله ای را شناسایی می کنند و پس از آن راه حل ایدئال آن را توضیح می دهند. آن ها هنگام بحث درباره نتیجه نهایی ایدئال، نباید محدودیت هایی مانند ضرب الاجل (Deadlines) یا بودجه (Budgets) را در نظر بگیرند. این ترفند آن ها را قادر می سازد بدون اجازه دادن به دخالت محدودیت ها، بهترین راه ممکن را برای حل مشکل انتخاب کنند. در نهایت پس از تولید ایده هایی مناسب، اعضا می توانند روی گزینه های قابل اجرا تمرکز کنند.

اعضا در ترفند نقش آفرینی شخصیت پرسوناژهای مرتبط با کار خود را اتخاذ کرده و مشکلات و راه حل هایشان را از منظر دیدار بررسی می کنند. برای مثال، افراد یک گروه توسعه محصول، شخصیت یک مشتری بالقوه را برمیگزینند چون تفکر در مورد یک محصول از نظرگاه مشتریان، می تواند شرایط را برای توسعه ایده ها و راه حل هایی فراهم آورد که مطابق خواسته و نیازهای مشتریان است. اعضای گروه بسته به شرایط، می توانند برای نگاه کردن از منظرهای فکری متفاوت به یک مسئله، پرسوناژهای متفاوتی را برای ایفای نقش انتخاب کنند، مانند یک کاربر تازه وارد در مقابل کاربری با سابقه.

۱. طوفان فکری منفی (Negative Brainstorming)

اعضا در جلسه طوفان فکری منفی - که از ترفند های افزایش خلاقیت است - برای مشکلات فهرستی از «راه حل های بد» را ردیف می کنند که نباید از آن ها استفاده شود. این ترفند در نهایت می تواند به راه حل هایی خلاقانه منجر شود. زیرا گروه شما مواع را شناسایی کرده و تلاش می کند آن ها را به فرصت تبدیل کند. به فرض هدف یک گروه بهبود فروش است، اعضای آن می توانند ابتدا «ایده های بد» را ارائه کنند که محصول راگران تر یا کم کاربردتر می کند، سپس به صورت گروهی در مورد این ایده ها و چگونه تبدیل کردنشان به مواردی مثبت، بحث کنند. این روند به مثبت شدن ایده های منفی و افزایش خلاقیت اعضای گروه کمک زیادی می کند.

ذهن نگاری مانند طوفان فکری عمل می کند و ایده پردازی را در یک محیط گروهی گسترش می دهد. این ترفند اعضایی را که در به اشتراک گذاشتن افکار خود با صدای بلند راحت نیستند، به مشارکت تشویق می کند. گروه در جلسه ذهن نگاری صورت مسئله یا ایده اصلی مرتبط با پروژه خود را شناسایی می کند. سپس، هر کدام از اعضا جداگانه فهرستی از ایده ها یا راه حل های بالقوه را برای این مسئله می نویسند. دبیر جلسه نیز در ادامه فهرست راه حل های پیشنهادی را بین اعضا به اشتراک گذاشته و آن ها با دیدن دیگر راه حل ها، ایده های بیشتری تولید می کنند، یا همان ایده های اولیه را توسعه می دهند. این فرایند به ایجاد ایده های جدید و افزایش خلاقیت اعضای گروه کمک بسیاری می کند و از دل آن، برای مشکل راه حل های عملی شناسایی می شود.

۲. ذهن نگاری (Brainwriting)

۳. فن 5W2H

این تکنیک لیستی از ۷ سوال است که ۵ تا ی آن با W شروع می شود و ۲ تا با H. اعضا در فن 5W2H ابتدا صورت مسئله یا مشکل را شناسایی کرده، سپس چک لیستی از کلمات پرسشی تهیه می کنند که اغلب در روزنامه نگاری استفاده می شود: What (چه چیز؟)، Why (چرا؟)، Where (کجا؟)، When (کی؟)، Who (چه کسی؟)، How (چگونه؟) و How much (چقدر؟). این تکنیک برای ساده کردن دستورالعمل های پیشنهادی در هر مرحله از برنامه عملیاتی است و در تعیین اهداف، مدیریت زمان، حل مسائل و برنامه ریزی گروه نقش اساسی دارد.

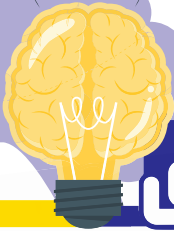
۴. روش گالری (Gallery Method)

رهبر گروه در روش گالری جایگاهی اختصاصی را برای هر شخص فراهم می کند تا تمام ایده های خود در رابطه با یک صورت مسئله بنویسد. پس از چند دقیقه اعضا در اتاق قدم می زنند تا جایگاه و ایده های سایر اعضا را تماشا کنند و از آن ها یادداشت بردارند. سپس به جایگاه اصلی خود باز می گردند و با الهام از ایده های سایر اعضای گروه به توسعه ایده های اولیه خود می پردازند. این ترفند می تواند راه حل ها را گسترش دهد و با تقویت ایده های افراد، به آن ها از ویای دید متفاوتی نسبت به یک مشکل بدهد.

۵. نقش آفرینی (Roleplaying)

۷. وارونه سازی (Reversals)

۸. نتیجه نهایی ایدئال (Final Result Ideal)

اینجا نمره مدیریت شهر را می بینید

تجربه موفق «بوستون» با رصد لحظه‌ای خدمات شهری در داشبوردهای آنلاین «CityScore»

+ نمره خدمات

«CityScore» کیفیت خدماتی را می‌سنجد که گردانندگان شهر به شهروندان خود ارائه می‌کنند. بایستی ویرسده فرایندهای شهر، نه تنها مشکلات بهتر شناسایی و اصلاح می‌شوند که شهروندان هم فرصت پیدایمی کنند بیشتر با مدیران در تماس باشند. برای نمونه در بخش اطلاعات مربوط به نصب علائم راهنمایی و رانندگی آمده است: «اینکه بتوانیم داده‌ها را هر روز در CityScore ببینیم به ما این امکان را می‌دهد که مسائل را سریع تر از گزارش‌های سنتی شناسایی کنیم. از زمان راه‌اندازی CityScore، بیش از ۸۸ درصد موارد نصب علائم به موقع صورت گرفته است. در واقع نصب تابلو تنه‌دار ۶ ماهه ۲۵ درصد افزایش یافت!»

+ چطور؟

حس‌گرها برخی از داده‌ها را به‌طور خودکار جمع‌آوری می‌کنند؛ مانند درصد اتوبوس‌هایی که به موقع به ایستگاه می‌رسند. در موارد دیگر کارگران شهری هنگامی که کاری را به پایان می‌رسانند، از دستگاه‌های تلفن همراهشان برای ضبط و ثبت کردن اطلاعات استفاده کرده و نمودارهای هدف این داده‌ها را به‌طور خودکار جمع می‌کنند. به این ترتیب نمرات روزانه، هفتگی، ماهانه و سه‌ماهه هر حوزه خدمتی محاسبه می‌شود.

+ اشتراک‌گذاری مدلی موفق

در GitHub نسخه منبع باز پلتفرم City Score برای اتخاذ و تطبیق با سایر مناطق و شهرها در دسترس قرار دارد تا دیگر شهرها هم بتوانند از این مدل بهره‌برده و با فرصت‌هایی که ایجاد می‌کنند، مشارکت شهروندان را بالاتر برده و خدماتشان را به شهروندان نیز بهبود بخشند.

پژمان دولت‌آبادی «CityScore» ابتکاری است برای اطلاع دادن سلامت لحظه‌ای کلی شهر به شهردار و مدیران شهری بوستون. این داشبوردهای آنلاین با جمع‌آوری معیارهای کلیدی مدیریت شهر بوستون، آن‌ها را به یک عدد تبدیل می‌کند و به این ترتیب، مسئولان شهر می‌توانند در لحظه شرایط ۲۴ منطقه شهر را در حوزه‌های مختلف رصد کنند؛ نمرات زیر نشان می‌دهد که عملکرد پایین‌تر از هدف است و نمرات بالاتر از ۱ نشان می‌دهد که عملکرد از هدف فراتر رفته است. فرضاً امتیاز کلی شهر بوستون در ۳۰ فروردین عدد ۱،۱۳ است که از میانگین ۲۳ حوزه مختلف به دست می‌آید.

همانطور که وضعیت لحظه‌ای شهر در حوزه‌هایی چون عملکرد مرکز تماس اضطراری ۳۱۱، جمع‌آوری زباله، نگهداری به موقع پارک‌ها، مرمت به موقع چاله، نصب به موقع علامت هشدار، روشنایی به موقع خیابان، نگهداری به موقع درخت، نظرسنجی رضایت از خدمات شهری و حتی تعداد قتل، تیراندازی و حملات با چاقو برای همه قابل رؤیت است. شهروندان می‌توانند روزانه عملکرد و پیشرفت مدیران شهری را ببینند و از این طریق به آن‌ها امتیاز دهند.

ده‌گونه نوآوری

مسعود بزم‌آرا شاید شما هم دیده باشید که کسب و کار نوپایی خیلی سریع گل می‌کند یا سازمانی قدیمی بایک تغییر مجدد ابرسازبان‌های افتد؛ در بیشتر مواقع وقتی از بیرون نگاه می‌کنید، می‌گویید کار جدیدی نکرده است! یا شبیه فلان سازمان عمل کرده یا محصول جدیدی ندارد!

اما اگر این‌گونه است، چرا موفق شده است؟ ممکن است علت بعضی از این موفقیت‌ها را استفاده و کمک گرفتن از فلان فرد خلاق بدانیم و ماهم به فکر استفاده فردی باهوش و خلاق بیفتیم. در عمل هم چنین فردی را استفاده می‌کنیم اما ایده‌های بسیارش به نتیجه نمی‌رسد و این باور غلط در ماسکل می‌گیرد که پروژه‌های نوآوری محکوم به شکست هستند.

پاسخ چنین پرسش‌ها و شکست‌هایی را به همراه دلیل موفقیت خیلی از کسب و کارها، می‌توانید در کتاب «ده‌گونه نوآوری» بیابید. نویسندگان این کتاب، نوآوری را به محصول یا خدمتی که ارائه می‌دهید، محدود نمی‌دانند، آن‌ها می‌گویند نوآوری می‌تواند در بخش کوچکی از فرایند سازمان اتفاق بیافتد اما صدای آن بلند باشد و به گوش همه مخاطبان برسد. آن‌ها با سال‌ها تحقیق و زیر ذره بین بردن سازمان‌ها و نمونه‌های مختلف، ده‌گونه متفاوت از نوآوری و ترکیبات مختلف آن را - به صورتی ساده و کاربردی - به شما ارائه می‌کنند. شما با خواندن این کتاب می‌آموزید که با قاعده‌مند کردن راه‌های خلق و ارائه ایده‌ها و به نتیجه رساندن آن‌ها، می‌توانید میزان موفقیت پروژه‌های نوآوری و کسب و کار خود را تا حد زیادی افزایش دهید.

تأکید مهم کتاب «ده‌گونه نوآوری» این است که «نوآوری، محصول خلاقیت فردی نیست و نتیجه کار تیمی و اجرای روشمند آن است» و همین جاست که اهمیت نقش رهبر گروه نیز بیان می‌شود. البته مخاطب این کتاب باید درک مناسبی از اجزای مدل کسب و کار و سازمان و مفاهیم خلاقیت داشته باشد تا بتواند از روش‌ها و قاعده‌های این کتاب بهره‌کافی ببرد.

نویسندگان:

لری کیلی، رایان پیکل، برایان کوئین و هلن والترز

مترجمان:

بابک وطن دوست، رضا قنبرزاده میاندی و سینا فخارمنش

انتشارات:

آریانا قلم

نگاهی به تبصره‌های بودجه‌ای شهرداری مشهد که همیشه بندی برای حمایت شرکت‌های دانش

دانش بنیان هاو

جوادیغما | شورای اسلامی شهر مشهد چه در دوره اخیر، چه در دوره‌های گذشته توجه حمایت از این شرکت‌ها اختصاص می‌یابد و شهرداری مشهد می‌تواند بخشی از درآمدها را از طریق قطع‌های مورد نیاز خود از طریق قرارداد با مراکز علمی و پژوهشی با اولویت مراکز رشد که بانگه‌های حمایتی از سوی شورای شهر تأیید شده است.

توجه ویژه شورای ششم به فعالیت‌های دانش بنیان

حسین حسامی

عضو ناظر شورای اسلامی شهر مشهد در کارخانه نوآوری شهری

مزیت شاخص و برجسته شرکت‌های دانش بنیان - که از آن‌ها به عنوان «استارت‌آپ» هم یاد می‌شود - رشد سریع آن‌هاست. در وضعیت فعلی کشور که شاهد آمار بالای بیکاری نسل جوان هستیم، رشد استارت‌آپ‌ها یعنی افزایش اشتغال. این مزیت و نکات مثبتی چون گسترش فرهنگ کارگروهي، همکاری بین بخشی، ترویج و بسط نوآوری و ورود فناوری به سایر عرصه‌های تجارت موجب شده که مدیریت شهری، از جنبه‌ها و ابعاد مختلفی به کسب و کارهای نوین، دانش بنیان و خلاقانه توجه کند، چنان‌که حالا حتی «شهرسازی دانش بنیان» هم توجه متخصصان شهری و بدنه‌های دانشگاهی و علمی را به خود جلب کرده است.

بی‌شک ریشه و سرمنشأ این توجه، پیوستگی‌هایی است که بین ساختارهای مدیریت شهری و سیاست‌گذاری‌های توسعه شهری وجود دارد. به نحوی که طی یک دهه گذشته، شاهد رشد کاملی از شهرهای دانش بنیان بوده‌ایم و ادبیاتی چون «smartcity» یا «شهر هوشمند» به خوبی جای خود را باز کرده است چون شهرهای دانش بنیان یکی از پارادایم‌های کارآمد برای شهرهای پایدار آینده را ارائه می‌کند.

خوشبختانه مشهد الرضا^(ع) نیز از روند توسعه هوشمند و دانش بنیان شهر عقب نیفتاده و بسترسازی‌های خوبی در این راستا صورت گرفته که از جمله آن‌ها، می‌توان به ایجاد «کارخانه نوآوری» اشاره کرد. کارخانه نوآوری مشهد با برقراری ارتباطات سازنده در دل زیست بوم نوآوری شهر، راه را برای رشد و توسعه کسب و کارها هموار می‌کند و تجربه‌های بزرگان را در اختیار کسانی قرار می‌دهد که در آغاز مسیر علمی و پژوهشی هستند. این کارخانه امروز همه منابع لازم را برای طی کردن مسیر دشوار کارآفرینی دارد تا نقش سازنده خود را در شکل‌گیری «مشهد نوآور» به خوبی ایفا کند.

فراهم کردن بستر و فضا برای حضور افراد خلاق و پرتلاش شهر مشهد را می‌توان، مهم‌ترین عامل شکل‌گیری کارخانه نوآوری دانست؛ بستری که جوانان خوش فکر و تازه‌نفس و بزرگان با تجربه و کاربلد در کنار هم، الگوی پیشرفت شهر و منطقه را ترسیم می‌کنند.

باتکیه بر اهمیت روزافزون نوآوری، شورای ششم «رصدخانه شهری» را تأسیس کرد که یکی از پایگاه‌های اصلی در حوزه تصمیم‌گیری شهری است و آمار روز را برای تصمیم‌گیری مناسب مدیران جمع‌آوری و ارائه می‌کند. در کنار این اقدام، شورای اسلامی شهر طرحی با محوریت «بهره‌گیری از سرمایه نیروی انسانی شهرداری» ارائه داده که براساس آن دانش فنی - مهندسی شرکت‌های دانش بنیان در کشورهای جهان اسلام با هدف درآمد اقتصاد شهری بین‌المللی تدوین می‌شود. طرحی که براساس آن شهرداری مکلف شده علاوه بر شناسایی تجارب و ظرفیت‌های فنی و تخصصی موجود در بدنه شهرداری، پیمانکاران و مشاوران و شرکت‌های دانش بنیان مرتبط با فعالیت‌های شهرداری و چگونگی بهره‌گیری از ظرفیت‌های خدماتی آن‌ها را نیز تعریف کند. علاوه بر این، طرحی با عنوان «حمایت از شرکت‌های دانش بنیان» نیز تهیه و تصویب شده تا نشان دهنده شورای ششم و مدیریت شهری در این دوره، به ظرفیت‌های علمی و پژوهشی شهر باورمند است. طبق این مصوبه، شرکت‌های دانش بنیان و واحدهای فناوری نوآور منطبق بر ضوابط و مقررات طرح تفصیلی حوزه جنوب غرب مشهد، مجاز به استقرار در کاربری‌های مسکونی هستند و شهرداری مشهد مکلف شده مجوز فعالیت آن‌ها را رایگان صادر کند. دانش بنیان‌ها همچنین از پرداخت بهای خدمات پسماند و بهای خدمات آتش‌نشانی و خدمات ایمنی مندرج در قیوض صنفی، نوسازی و عمران شهری، معاف هستند.

برآیند این اقدامات و سیاست‌گذاری‌ها نشان از توجه ویژه شورای ششم به حوزه علم و فناوری و فعالیت‌های دانش بنیان و کارآفرینی دارد؛ تمام‌الهی‌هاست تا توسعه همه جانبه شهر در این حوزه‌هاست تا مشهد الرضا^(ع) به عنوان جهان‌شهر برکت و کرامت، پیوسته در کشور پیش‌گام باشد.

خلاصه مصوبات حمایتی شورای شهر از کار و کسب‌های دانش بنیان و نوآور

- عقد «قرارداد مادر» با مراکز دانشگاهی و پارک علم و فناوری به صورت ترک تشریفاتی
- ارائه دستاوردهای شرکت‌های دانش بنیان با استفاده از ظرفیت فرهنگسرا
- ۵۵ درصد ظرفیت تابلوهای تبلیغاتی برای معرفی محصولات دانش بنیان
- تکلیف شهرداری مشهد به شناسایی تجارب و ظرفیت‌های فنی و تخصصی موجود شهرداری، پیمانکاران، مشاوران و شرکت‌های دانش بنیان مرتبط با فعالیت‌های شهر
- اعلام چگونگی بهره‌گیری از ظرفیت خدماتی شهرداری و شرکت‌های دانش بنیان و تسهیلگری آن
- صدور دانش فنی و مهندسی اجرایی مشاوره، هوشمندسازی و... به سایر شهرها کشورهای جهان به ویژه کشورهای جهان اسلام
- استفاده از ظرفیت‌های اقتصاد شهری بین‌المللی برای ایجاد درآمد بین‌المللی
- تهیه لایحه بهره‌مندی از روش‌های نوین سرمایه‌گذاری و بسته‌های تشویقی با مشارکت شرکت‌های بومی دانش بنیان کارآفرین شتاب دهنده‌ها، تشکیل‌های کارآفرینی مجموعه‌های مستقر در کارخانه نوآوری و غیره برای ارائه به شورای اسلامی شهر
- طرح تفصیلی جنوب غرب و تسهیلات برای واحدهای فناوری و نوآوری

مصوبه های حمایتی شورا

به ویژه ای به کار و کسب های دانش بنیان داشته است. از این جهت است که همواره بخشی از بودجه شهرداری را به مدد عمومی خود و سازمان های وابسته اش را برای بهینه سازی روش های اجرایی و ساخت سامانه ها، دستگاه ها و ودانش بنیان هزینه کند. در این خطوط نگاهی داشته ایم به تبصره های بودجه ای یک دهه اخیر شهرداری مشهد

بودجه ۱۳۹۶
تبصره ۷
تایک درصد وصولی درآمدهای عمومی بودجه شهرداری و سازمان ها

بودجه ۱۳۹۵
تبصره ۷
نیم درصد وصولی درآمدهای عمومی بودجه شهرداری و سازمان های وابسته

بودجه ۱۳۹۸
تبصره ۱۰
تاسقف ۱ درصد وصولی درآمدهای عمومی بودجه شهرداری و سازمان های وابسته

بودجه ۱۴۰۰
تبصره ۱۰
تاسقف یک درصد وصولی درآمدهای عمومی نقد بودجه شهرداری

بودجه ۱۴۰۲
تبصره ۲۸
تاسقف یک درصد وصولی درآمدهای عمومی نقد بودجه شهرداری

بودجه ۱۴۰۲
تبصره
فاقد تبصره

توضیح: شهرداری باید مطابق فرایندهای ملاک عمل معاونت برنامه ریزی و توسعه سرمایه انسانی، اقدام و آثار مالی آن را در لایحه اصلاح بودجه سال ۱۴۰۰ منعکس نماید.

توضیح: شهرداری باید برای ساخت سامانه ها، دستگاه ها و قطعات مورد نیاز ساخت سامانه ها، دستگاه ها و قطعات مورد نیاز مرتبط با موضوعات شهرداری با مشارکت مراکز علمی و پژوهشی و تولیدی با اولویت مراکز رشد و دانش بنیان و از طریق کارخانه و مراکز نوآوری های شهری شهرداری مشهد مطابق فرایندهای ملاک عمل اقدام نماید.

بودجه از طریق مرکز نوآوری های شهری و بهینه سازی روش های اجرایی و با قطعیت مورد نیاز صورت می گیرد. دستورالعمل مربوط به شورای اسلامی در برنامه بودجه، فناوری اطلاعات و نوآوری های شهری اقدام کند.

داری باید مطابق عمل اقدام و آثار بودجه سال ۱۳۹۹

سامانه ها، دستگاه ها و نوآوری های شهری اقدام نماید. هزینه ای (جاری) در مدت این کارخانه، هزینه اقدام نماید.

اختصاص بخشی از فروشگاه «شهرما» به دانش بنیان ها

حسن کلیدی

مدیرعامل سازمان ساماندهی مشاغل شهری و فرآورده های کشاورزی شهرداری مشهد

سازمان ساماندهی مشاغل شهری و فرآورده های کشاورزی نیز در راستای سیاست شهرداری و شورای شهر مشهد برخی از ظرفیت های خود را به حمایت از کار و کسب های دانش بنیان اختصاص داده است. برای نمونه یکی از گذرهای فرهنگی شهر را برای کودکان و نوجوانان به پارک علم و فناوری خراسان رضوی واگذار کرده است. در حوزه بازارهای تحت پوشش سازمان هم تلاش شده این رویکرد حمایتی را داشته باشیم. اول اینکه در حمایت از تولید ملی، فروش کالاهای خارجی در فروشگاه های «شهرما» ممنوع شده و بخشی از فروشگاه «شهرما» نیز به یک شرکت دانش بنیان اختصاص یافته تا در آن محل نان بدون گلوتن تولید کند.

استفاده از ظرفیت شرکت های دانش بنیان البته که مختص به یک فروشگاه نیست و شرکت های متقاضی بهره برداری از فضاهای زیرمجموعه سازمان می توانند با اخذ مجوزهای لازم از این فضاها برای تولید و عرضه محصولات خود استفاده کنند. نه تنها جهت راه اندازی و بهره برداری از این محل ها تسهیلات ارائه می کنیم که برای فرهنگ سازی و آشنایی مردم با انواع محصولات ارگانیک و دانش بنیان، آن ها را به تمام مشتریان و مخاطبان سازمان معرفی می کنیم. بخش دیگری که به سازمان مربوط می شود مصوبه ای مبنی بر استفاده از ۵ درصد ظرفیت تابلوهای تبلیغاتی شهرداری است که تاکنون درخواستی در این خصوص به ما ارائه نشده است. به نظر می رسد درخواست استفاده ۵ درصد سهمیه دانش بنیان باید از طریق خود سازمان فرهنگی پیگیری شود، ضمن اینکه سازمان فرهنگی حداقل ۱۲۴۸ استر با بودجه ۹۰ میلیاردی از سازه های تبلیغات محیطی مشهد را در اختیار دارد و همچنین امکان استفاده ۱۵ درصد سهمیه فرهنگی از سازه های تجاری را دارد و می تواند از آن ها استفاده کند.

محقق نشدن «قرارداد مادر» بین پارک و شهرداری

مسعود میرزائی شهرابی

رئیس پارک علم و فناوری خراسان رضوی

اولین همراهی پارک علم و فناوری خراسان رضوی به نخستین مصوبه شورای شهر در بودجه شهرداری سال ۱۳۹۳ برمی گردد که پیرو آن، قراردادی بین پارک و شهرداری مشهد بسته شد و برای اجرا به شرکت های عضو پارک منتقل شد. به دنبال آن در بودجه های تمام سال های بعد نیز برای بهینه سازی روش های اجرایی مدیریت شهری درصدی از درآمدهای عمومی شهر مشخص شده بود که در این خصوص نیز هر سال قراردادی منعقد و به شرکت های عضو پارک منتقل شد تا از آن بهره مند شوند. با این حال بعضی از موارد آن طور که باید پیش نرفته است. برای نمونه شورا عقد «قرارداد مادر» با مراکز دانشگاهی و پارک علم و فناوری را به صورت ترک تشریفات قانونی مصوب کرده است اما علیرغم بیش از دو سال پیگیری پارک، هنوز این قرارداد محقق نشده است. این قرارداد از این جهت بسیار مهم است که «مسیر تسریع و توسعه کمی و کیفی حل مسائل شهری توسط شرکت های فناوری و دانش بنیان» را بنیان می گذارد.

در خصوص تخصیص ۵ درصد ظرفیت تابلوهای تبلیغاتی برای معرفی محصولات دانش بنیان هم در ده سال اخیر، تنها در یک نوبت در سال ۱۴۲ تعداد ۱۱ شرکت دانش بنیان در تابلوهای تبلیغاتی معرفی شده اند و دیگر تبلیغی صورت نگرفته است. این در حالی است که در پاسخ به مکاتبات شهرداری، اطلاعات شرکت های پارک در چند نوبت ارائه شده است و برخی شرکت های دانش بنیان هم عضو «وندور لیست» شهرداری مشهد هستند اما فقط یک نوبت و آن هم فقط برای چند شرکت محدود تبلیغ و معرفی صورت گرفته است. در خصوص دیگر مصوبات شورای شهر هم تاکنون حرکت منسجم و مداومی با همکاری پارک علم و فناوری برنامه ریزی نشده است.

ت قانونی
رها
ود در بدنه
رداری
بنیان
ی ایران و
مللی
ولویت و
و همچنین
ر

سه برنامه حمایتی از دانش بنیان ها

حسین بیات، هم به لحاظ عقب ماندگی تاریخی کشورمان از قافله علم و دانش و هم به دلیل اینکه دنیای امروز، دنیای دانش بنیان است، باید از مسیرهایی میان بر به مرزهای دانش نزدیک شویم و در این مسیر، چاره‌ای جز اتکا به شرکت‌های دانش بنیان و کسب و کارهای نوآور نداریم. از این منظر حمایت از کار و کسب‌های نوآور و دانش بنیان باید جزو سیاست‌های کلان کشورمان باشد. رسیدن به چنین سیاستی در گام اول به قانون‌گذاری نیاز دارد. از این رو به سراغ دکتر احسان عظیمی راد، چهارمین منتخب مردم مشهد و کلات در مجلس دوازدهم رفته ایم. او پیش از آنکه به عنوان نماینده مردم برکسی مجلس بنشیند، مدیرعامل یک شرکت دانش بنیان است. از این رو بهتر از هر کسی می‌تواند درباره جایگاه و چالش‌های شرکت‌های دانش بنیان و چگونگی حمایت از آن‌ها بگوید.

از دید شما جایگاه شرکت‌های دانش بنیان در نظام فکری و حکمرانی ما کجاست؟

با این مقدمه شروع کنیم که کشورها برای اینکه بتوانند در وضع و اجرای قوانین موفق باشند و اصطلاحاً رشد و تعالی و پیشرفت و در نهایت رفاه و امنیت را برای مردمشان فراهم کنند، سیاست‌ها، اسناد بالادستی، استراتژی‌ها و راهبردها و رویکردهایی در نظام حکمرانی خود دارند تا به این هدف غایی برسند. اگر این مقدمه را بپذیریم و آن را خروجی یک حکمرانی مطلوب و خوب بدانیم، باید بدانیم که نقش نظام فناوری و نوآوری در رسیدن به چنین خروجی‌ای بسیار مهم است. ضمن اینکه علم، اقتدار آور است. رهبر معظم انقلاب به نقل از نهج البلاغه می‌فرماید: «العلم سلطان من وجده سال و من لم یجده صیل علیه»؛ یعنی علم اقتدار است، هر کس این قدرت را به پنگ آورد، می‌تواند تحکم کند و هر کسی که این اقتدار را به دست نیاورد، بر او غلبه پیدا خواهد شد و شاید اگر برخی کشورهای جهان به زعم بسیاری از مردم ما پیشرفته و قدرتمند هستند و در خیلی از حوزه‌ها دارای سبک هستند، دلیل اصلی‌اش، توجه جدی آن‌ها به همین حوزه علم و فناوری و حمایت‌هایی باشد که از این موضوع دارند. بنابراین موضوع این است که مادر نظام جمهوری اسلامی ایران و در مکتب اسلامی خود به علم و علم‌آموزی توجه ویژه‌ای داریم. رهبر معظم انقلاب سال‌هاست تلاش می‌کنند که توجه به علم و پژوهش و فناوری را هم در اولویت صحبت‌ها و رویکردها و مطالباتشان قرار دهند و هم، فکر مسئولان را به این سمت هدایت کنند تا از نظام نوآوری و فناوری حمایت لازم صورت بگیرد؛ بنابراین اگر فارغ از نگاه دینی و بعد معنوی - که در مکتب اسلامی خود داریم - بخواهیم علت دومی را برای سعادت یک ملت برشمریم، آن علت - که آن هم در ذیل مکتب اسلامی نیز قابل تعریف است - توجه ویژه به نظام فناوری و نوآوری و مجموعه‌هایی است که در تحقق این رویکرد تلاش می‌کنند. این مجموعه‌ها همان دانش بنیان‌ها هستند.

با این تفصیل شرکت‌های دانش بنیان و نوآور چقدر می‌توانند در مدیریت کشور و شهرهای ما نقش آفرین باشند؟

مجموعه‌های دانش بنیان با تحقیق و توسعه‌ای که انجام می‌دهند، ایده‌های نوآورانه خود را به محصول تبدیل می‌کنند. کار را توسعه می‌دهند و محصولشان را در بازار، قابل رقابت می‌کنند و در نهایت خلق ثروت می‌کنند. در واقع آن‌ها با رویکرد تجاری سازی یک ایده و تبدیلش به یک محصول قابل عرضه در بازار، علاوه بر کارآفرینی و اشتغال‌زایی، زمینه ارزآوری را پدید می‌آورند که برای هر کشوری از جمله کشور ما بسیار حائز اهمیت است. طبق این رویکرد و مسیری که گفتم، وجود و فعالیت شرکت‌های دانش بنیان و فناوری برای یک کشور و برای یک شهر بسیار مهم است و می‌تواند تفاوت و برتری‌ها را نسبت به دیگر کشورها

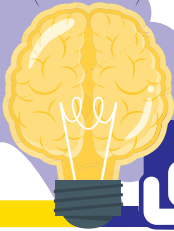
و شهرها رقم بزند. از این منظر باید بیش از پیش زمینه را برای گسترش و فعالیت آن‌ها فراهم کنیم.

شما خودتان تا چند وقت دیگر به عنوان نماینده مردم مشهد و کلات در مجلس شورای اسلامی صاحب کرسی می‌شوید و به نوعی ابزار قانون‌گذاری را در اختیار می‌گیرید، آیا برنامه‌ای برای حمایت از شرکت‌های دانش بنیان و کار و کسب‌های نوآور دارید؟

در نگاه به مؤسسات فناوری و شرکت‌های دانش بنیان چند نکته خیلی مهم است. نکته اول پرورش و تربیت نیروهای مهارت محور است تا هم نیروی مهارت محور شرکت‌های دانش بنیان را تأمین کنیم و هم اینکه خودشان خالق کسب و کارهای فناورانه بیشتری باشند. معتقدم در مجلس دوازدهم اولین رویکردی که می‌توانیم در قانون‌گذاری یا اصلاح قانون یا حوزه نظارت داشته باشیم، همین تقویت رویکرد مهارت محور در مجموعه‌های آموزشی است. متأسفانه، نظام آموزش و پرورش در حوزه پرورش ذهن‌های خلاق دچار آسیب‌ها و اشکالاتی است. باید در نگاه نظارتی یا با وضع قوانین کمک کنیم تا مجموعه‌های آموزشی در برنامه ریزی‌ها، رویکردها و راهبردهایشان، رویکرد دقیق‌تر خلاقانه را طبق سند آموزش و پرورش داشته باشند. در آن سو، نظام آموزش عالی ما هم متأسفانه در حوزه توجه به کسب و کارهای فناوری و دانش بنیان و از آن مهم‌تر پرورش مهارت محور دانشجویان، دچار ضعف‌های اساسی است. امروز فارغ‌التحصیلان زیادی داریم که قدرت خلق و ایجاد یک کسب و کار مهارت محور را در رشته تخصصی خود ندارند، چون اصلاً مهارت محور رشد نکرده‌اند. تدوین رویکرد مهارت محور در دوازدهمین جلسه حساس آموزش و پرورش و علوم، تحقیقات و فناوری اولین برنامه‌ای است که انشا... در این حوزه دنبال خواهیم کرد. نکته دوم حمایت واقعی از دانش بنیان‌ها و فناوری‌هاست که برای کشور کار می‌کنند، نه حمایتی که به ضد حمایت تبدیل شود. در مجلس یازدهم وضع قانون «جهش تولید دانش بنیان» را داریم که شاید قانون خوبی باشد اما در اجرا متأسفانه به بدترین شکل ممکن توسط معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری اجرا شد. دومین برنامه‌ای که داریم اصلاح بخشی از تبصره‌ها و مواد قانون جهش تولید دانش بنیان است و از آن مهم‌تر در عرصه نظارت بر اجرای این قانون است که اجازه ندهیم معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و صندوق‌های پژوهش و فناوری هر طور که دوست دارند عمل کنند؛ باید آیین‌نامه‌های اجرایی، به معنای واقعی کلمه در چهارچوب حمایت از بچه‌های دانش بنیان باشد. متأسفانه، خودمان با تصمیمات و آیین‌نامه‌های اجرایی

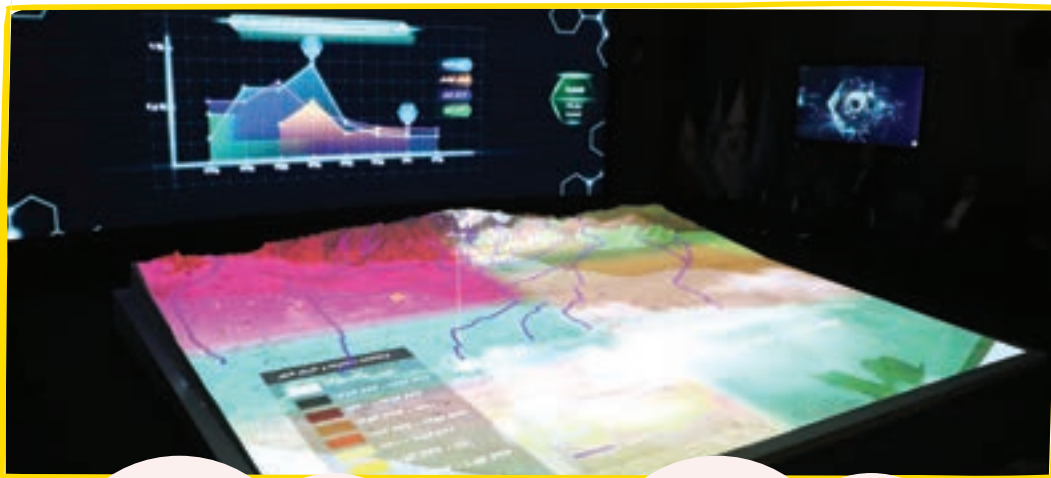
مخرب بسیاری از شرکت‌های دانش بنیان را که تازه شکل گرفته‌اند و در مسیر رشد هستند، وارد دره مرگ می‌کنیم. ایده و محصول شرکت دانش بنیان، زمان می‌برد تا به تولید صنعتی و درآمدزایی برسد و آیین‌نامه‌های نظارتی ما باید دقیقاً در همین مقطع، حمایت ویژه‌کنند، نه اینکه آن‌ها را دچار آسیب جدی درگیری با وام‌های بانکی و سپردن ضمانت نامه‌ها بکنیم. بیشتر شرکت‌ها به خاطر اینکه نمی‌توانند در مسیر حرکت خود به تعهدات بانکی پاسخ دهند، عملاً یا ورشکسته می‌شوند یا در همان ابتدای دست‌ازگاری می‌کشند. سومین نکته تعیین تکلیف وضعیت مالیات و بیمه بچه‌های دانش بنیان است. نمی‌شود بگوییم دانش بنیان‌ها برای ما اهمیت دارند، اما مالیات و بیمه‌شان متناسب با این اهمیت نباشد. باید منطقی، علمی و مستدل و مستند بار و بیکرد حمایتی این موضوع مهم را حل کنیم. انشا... همراه دیگر نمایندگان این سه برنامه حیاتی و کلیدی را به انجام خواهیم رساند.

نگاهی به بخش‌های مختلف رصدخانه شهر مشهد که همه برای تحقق یک هدف فعالیت می‌کنند

نگاه به ضرورت «داده» در نوآوری شهری

مجید پورحسین ایی تردید نوآوری در خدمات و محصولات با بررسی وضع موجود و شناسایی دقیق مسائل و مشکلات مبتلا به اش میسر است. اندازه‌گیری این مسائل و ارائه راهکارهای صحیح مبتنی بر نوآوری و روش‌های خلاقانه، جز با ارائه آمار و اطلاعات صحیح امکان پذیر نخواهد بود. در چنین وضعیتی گزارش‌های آماری و مکانی نه تنها ورودی‌های مناسبی برای ارائه راهکارهای نوآورانه هستند که می‌توانند راهگشای خوبی برای تبیین مسائل و مشکلات نیز باشند. با همین هدف معاونت برنامه ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهرداری مشهد، «گروه رصد داده‌های شهری و شفافیت اطلاعات» را به لحاظ ساختار تشکیلاتی در دفتر خلاقیت و نوآوری شهری قرار داده است تا بتواند نقش به‌سزایی برای بخش عمده‌ای از ذی‌نفعان این حوزه - که همانا شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپ‌ها هستند - ایفا نماید. شاخه این گروه از هفت بخش اصلی تصمیم‌سازی تشکیل شده که به اختصار به آن‌ها می‌پردازیم.

۱- رصد آمایش سرزمینی:

برای تهیه سند آمایش سرزمینی استان و کلان‌شهر مشهد لازم است که هم‌افزایی و همکاری‌های بین‌دستگاهی افزایش یابد. مأموریت این بخش، ایجاد ارتباط مؤثر با تهیه‌کنندگان و ذی‌نفعان متولی تهیه طرح‌های آمایش سرزمینی است. از آنجا که مسائل و چالش‌های برنامه‌ریزی شهری حول مسائل و محورهای ۵ گانه آمایش سرزمینی چون منابع طبیعی و محیط زیست، اجتماعی، اقتصادی، زیربنایی و خدمات شکل می‌گیرد، این بخش تلاش می‌کند مسائل را در اسناد توسعه و آمایش استان انعکاس دهد و میزان تحقق این اسناد را در تحولات شهر نیز رصد کند.

۴- رصد طرح‌های کالبدی شهر

این بخش به دنبال بسترسازی برای گزارش دهی ادواری از روند تحقق پذیري طرح‌های کالبدی و ارزیابی فرایند تحقق پذیری طرح‌های توسعه شهری است. این بخش با ارائه تحلیل‌های مکانی از طریق پایش و شناسایی موانع و ارائه راه‌حل‌های پیش‌رو، تلاش می‌کند ضریب تحقق پذیری این طرح‌ها را بالا ببرد. همچنین تلاش دارد بستری تعاملی و هوشمند فراهم کند تا امکان پایش مداوم میزان تغییرات طرح‌ها میسر باشد. ایجاد ابزارهای مناسب برای تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری صحیح و سریع مدیریت شهری، نسبت به تغییرات طرح‌های توسعه در بستر رصدخانه شهری از اهداف عالی این بخش است.

۲- لایه‌های مکان مرجع

این بخش با تولید هوشمند لایه‌های اطلاعات مکانی، نقشه‌های سه‌بعدی یا دوبعدی تهیه می‌کند. از این رو مأموریت این بخش، شناسایی نیاز حوزه‌های تخصصی در خصوص نقشه‌های پایه و تخصصی شهری و سازمانی است. شناسایی و اولویت‌بندی عوارض مکانی شهری و سازمانی برای تولید نقشه‌های تخصصی به همراه طراحی جداول توصیفی عوارض مکانی و عارضه‌یابی سامانه‌ها و بانک‌های اطلاعاتی برای توسعه سرویس‌های مکانی از اصلی‌ترین کارهای این بخش است. البته که به روزرسانی مرزبندی‌های شهری و انطباق آن‌ها با نقشه‌سایر دستگاه‌های اجرایی را نیز انجام می‌دهد.

۵- شفافیت و انتشار اطلاعات

در این بخش راهبری انتشار آزاد اطلاعات و داده‌های شهر و شهرداری مشهد برای ایجاد شفافیت صورت می‌گیرد. در این راستا و در گام قبل از انتشار، تعریف اقسام، شاخص‌ها و استانداردهای تعاریف، اطلاعات و روش‌های گردآوری و اندازه‌گیری صورت می‌گیرد. تهیه و انتشار آمارنامه‌های تخصصی و موضوعی بر مبنای نیازهای اولویت‌بندی شده یکی از اصلی‌ترین کارهای این بخش است که مورد استفاده و استناد تمام بخش‌های تصمیم‌سازی مشهد و استان قرار می‌گیرد.

۷- رصدخانه شهری

بخش هماهنگی و ارتباطات رصدخانه به نوعی یک برداشت خلاقانه و نوآورانه از اطلاعات است. داده‌های شهری از منابع مختلفی مانند حس‌گرهای محیطی، دوربین‌های مداربسته و سیستم‌های ردیابی حمل و نقل جمع‌آوری شده و در رصدخانه تجزیه و تحلیل می‌شوند تا مورد استفاده مدیران، برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاری شهری قرار گیرد. از این جهت وجود رصدخانه شهری نقش مهمی در بهبود کیفیت زندگی شهروندان ایفا می‌کند.

۳- داده‌کاوی سازمانی

مأموریت این بخش، کاوش در داده‌های عظیم (BIG DATA) است که فرایند کاوی، داده‌کاوی و تصاویر، داده‌کاوی اصوات و... را شامل می‌شود. این بخش الگوهای رفتاری را احصاء، شناسایی و ثبت می‌کند؛ بنابراین می‌تواند فرایندها و مدل‌های کسب و کار را در سطح سازمانی شهرداری مشهد و سامانه‌هایش تجزیه و تحلیل کند و براساس کلان‌داده‌های جمع‌آوری شده، روندهای احتمالی آینده را هم‌پیش‌بینی کند. شناسایی و درنهایت خوشه‌بندی اطلاعات، استخراج قوانین انجمنی و تصویرسازی درخت‌های تصمیم، از خروجی‌های اصلی این مجموعه است.

۶- داده‌کاوی موضوعی و موضوعی

وظیفه اصلی این بخش، پایش و تحلیل شاخص‌های کیفی از خدمات شهرداری مبتنی بر برنامه‌های عملیاتی است. در این خصوص در شهر مشهد ۵۳ چالش شناسایی شده است و گزارش‌های میدانی متعددی در قالب طرح‌های نظرسنجی و کیفیت‌سنجی صورت می‌گیرد تا نظر مردم نیز در برنامه‌ها لحاظ شود. با برنامه‌ریزی‌های انجام شده تا امروز حدود ۸ طرح نظرسنجی و کیفیت‌سنجی انجام شده است که خروجی آن‌ها مورد استفاده ذی‌نفعان شهری، علی‌الخصوص مدیران شهری قرار می‌گیرد.

لاین به کجا خواهد رسید؟

شهر خطی عربستان اولین پروژه عظیم شکست خورده در زمینه طراحی شهر هک هوشمند نیست

«لاین» اگر طبق برنامه پیش برود، تجلی نوآوری خواهد بود ولی پرسش هایی جدی نیز در مورد هزینه انسانی اش وجود دارد. بدیهی است که طراحی چنین شهری به طول ۱۷۰ کیلومتر، بادور دیف آسمان خراش که مجموعه ای گسترده از امکاناتی مثل حمل و نقل پرسرعت و تسهیلات رفاهی لوکس را در بر می گیرد، پیشرفت های فناوریانه زیادی با کار برد هایی در جاهای دیگر به بار خواهد آورد. اما باید بدانیم که این نوع مناظر شهری بی انتها، سابقه ای دراز از ناکامی و شکست دارند. در این میان لاین اگر خواهد به موفقیت رسیده و ماندگار شود، باید بر این ناکامی ها فائق آید.

یکی از پروژه های عظیم مهندسی اجتماعی عربستان سعودی که با هیاهوی بسیار از آن رونمایی شد، ابر پروژه شهری «لاین» است. این پروژه که قرار است تا سال ۲۰۳۰ تکمیل شود، شهری کاملاً سبز خواهد بود که میزان انتشار کربن آن صفر است و ۹ میلیون نفر را در فضای به طول ۱۷۰ کیلومتر و عرض ۲۰۰ متر در خود جای خواهد داد. اگر چه جاه طلبی های فناوریانه این پروژه، چشم هارا خیره کرده، اما رفته رفته منتقدان زیادی هم پیدا کرده است. منتقدانی که می گویند «این پروژه، اگر هم به مرحله پایان برسد، یک دیستوپیا* خواهد بود.»

بهترین شیوه های سازمان تجارت جهانی ناسازگار باشند؛ بنابراین، سازمان همکاری و توسعه اقتصادی به منظور کاهش ریسک این مناطق خود مختار، تریک منشور رفتاری تدوین کرده که اثر بخشی آن به تمایل هردولت و سیاست گذاری بر اساس منشور بسته است. اما وقتی قرار است مناطق ویژه اقتصادی، سرمایه گذاری های جدیدی به منطقه شما بیاورند، انجام چنین کاری بسیار سخت است. محیط های دارای مقررات تسهیل شده، مثل مواردی که در کارزارهای تبلیغاتی نثوم و دیگر پروژه های ابر شهری در قالب اخبار فوری ارائه می شود، توضیحی است بر اینکه چرا صد ها میلیارد دلار دست آخر صرف طرح های ابتکاری پوچ می شود، در حالی که می توانست به جای آن از راه پروژه های عام المنفعه، نفع مستقیم تری برساند. به راحتی می توان به نقشه های پرهزینه و تخیلی برای «شهرهای آینده تماشایی» اشاره کرد و خندید، اما پشت همه تبلیغات پر آب و تاب، این واقعیت نگران کننده نهفته است که سیستم های دولتی دچار کمبود بودجه، روز به روز زمین های بیشتری واگذار می کنند و از شهروندان می خواهند حمایت های دولتی گسترده تر را بکنند و به طرح های صنعتی خصوصی روی بیاورند.

ما با هم می توانیم شهرهای آینده شگفت انگیزی بسازیم. در واقع بسیاری از معماران سخت کوش و مهندسان برنامه ریزی شهری در حال حاضر چنین کاری می کنند. اما هر وقت اشخاص و شرکت های نثر و تمند، زمان کارها را با الگوی بالابه پایین و مبتنی بر فناوری در دست می گیرند، به خصوص در منطقه ای با استثنائات قانونی، باید بدانیم که واقعا هدف از این اقدام اقتصادی بین المللی چیست؟ پروژه های ابر شهری به شدت خصوصی شده، مثل نثوم، نشانه ای است برای خروج جریان پول از نظام مکرانیک و ورود به پروژه های مهندسی اجتماعی معمولاً ناقص که مطلقاً هیچ تعهدی برای ارائه خدمت به همه ما ندارند.

منبع: وب سایت ترجمان. این مطلب را مال کلارک نوشته و در تاریخ ۵ اوت ۲۰۲۲ با عنوان «Don't let the Saudi megacity fool you. We've been here before» در وب سایت اونلی اسکای منتشر کرده است. این مطلب نخستین بار با عنوان «لاین: شهر خطی محمد بن سلمان به کجا خواهد رسید؟» در بیست و ششمین شماره فصلنامه ترجمان علوم انسانی با ترجمه مجتبی هاتف منتشر شده است و وب سایت ترجمان نیز آن را در تاریخ ۵ دی ۱۴۰۲ با همان عنوان منتشر کرده است.

تاریخچه سایر طرح های ابتکاری اخیر بررسی کنیم، طرح هایی که به صورت خصوصی با اولویت فناوری و بارویکرد مدیریتی بالابه پایین و اغلب در مناطقی اجرامی شوند که از مجوزهای قابل توجهی خارج از ساختارهای قانونی موجود باشند. در این مناطق ویژه اقتصادی، سیاست های تجاری آزاد تر باعث تشویق سرمایه گذاری، تولید و سیاست آزمایشی می شود که ممکن است نتیجه کار خوب یا بد باشد.

آن روی زرق و برق: مشکل مناطق اقتصادی

این روزها مناطق ویژه اقتصادی نگرانی دانشگاه ها، صنایع، دولت ها و سازمان های مردم نهاد را برانگیخته است. اما دلیل بسیار موجهی نیز برای محبوبیت اولیه و فراینده آن ها وجود دارد. این مناطق در اشکال مختلفی وجود دارند، مانند بنادر آزاد و مناطق آزاد تجاری و مسلمان مقیاس وسیع تر مزایایی دارند، به ویژه برای کشورهایی که می کوشند شیوه های گوناگونی برای برون رفت از گره های اقتصادی اتخاذ کنند.

برای مثال، کشوری که به شدت به صادرات نفتی وابسته است با وضعیت نامطمئن بازار معاملات آتی نفتی دچار محدودیت می شود و به تنهایی سرمایه آزاد شده کافی را برای توسعه کامل صنایع جدید (مثلاً برای تولید انرژی پاک) ندارد؛ بنابراین می تواند با مشخص کردن قطعه هایی از خاکش و دعوت از سرمایه گذاران به منطقه ای با مقررات کسب و کار آسان تر، باعث رشد سریع اشتغال، نوآوری محلی و جریان های درآمدی جدید شود. دست کم در تئوری این طور است.

در عمل، با اینکه برخی کشورها مثل جمهوری دومینیکن با آموزش و جمهوری موریس با شکر به واسطه مناطق ویژه اقتصادی از اقتصاد کم درآمد به پردرآمد تبدیل شده اند، اما همه کشورها نتوانسته اند از اقتصاد با ثبات و مبتنی بر صادرات چین در نواحی صنعتی مستقر در مناطق ویژه اقتصادی تقلید کنند.

در صد ریشینه تاریک پروژه های ابر شهری، به طور خاص سازمان همکاری و توسعه اقتصادی OECD را می بینیم که نقش مهمی در مناطق ویژه اقتصادی را در ایجاد منطقه امن برای پول شویی، قاچاق و فعالیت های غیرقانونی دیگر به خوبی نشان داده است. پژوهش های دانشگاهی نیز به طور مستند نشان می دهند که در این مناطق، فرامالیاتی صورت می گیرد و این امکان وجود دارد که با

مجسمه های اخیر: برنامه ریزی شهری به شیوه بالابه پایین

اواسط دهه اول ۲۰۰۰ تا اواخر آن، دوره رونمایی از پروژه های بلند پروازانه عظیم در مقیاس شهری بود که همگی حول ایده نوآوری دیجیتال و آینده ای با انرژی پاک شکل گرفته بودند؛ ایده ای که محور فعالیت های تبلیغاتی پروژه لاین رانیز شکل می دهد. عربستان سعودی نیز میانه همین دهه به این موج پیوست و به شهر اقتصادی (KAEC، کیک) می نازید؛ پروژه ای به وسعت و اشتگتن دی سی. این پروژه نوید آن را می داد که با دور کردن عربستان از نفت و گشایش یکی از بزرگ ترین و کارآمدترین بندرهای تجاری دنیا، کسب و کار این کشور را متحول کند. آن ها پروژه را به عنوان «طرح توسعه دوستانه محیط زیست» تبلیغ می کردند، اما طراحان نتوانستند هزینه های ساخت و حتی ارتباطات این شهر را تأمین کنند. پروژه های داخلی عظیم که فاقد برنامه هایی برای برقراری ارتباط «آنلاین» این شهر با شبکه های تجاری اطراف بودند، بودجه های ساخت و ساز را به ورشکستگی کشاند و کل پروژه از رشد باز ایستاد.

پروژه نثوم: جدیدترین سرمایه گذاری پرمخاطره عربستان سعودی

به راحتی می توان روی جزئیات سطحی پروژه نثوم بحث کرد، پروژه ای که هزینه تخمینی آن بین ۳۰ تا ۵۰ میلیارد دلار برآورد شده است. انگیزه های اعلامی برای این پروژه نیز نیازمند بررسی دقیق تر است. در واقع برنامه ریزی آینده ای بهتر برای کشوری که ۶۵ درصد شهروندانش کمتر از ۳۵ سال سن داشته باشند، چالش بزرگی است. از طرفی باید به نگرانی های حقوق بشری زیادی رسیدگی شود. دولت این کشور در ماجرای قتل جمال خاشقچی، روزنامه نگار اهل عربستان، بدنام است. عربستان سعودی میانه خوبی با حقوق بشر ندارد، به خصوص در مورد کارگران مهاجر و زنان. همچنین در جریان تخلیه اعضای قبیله الحویطت به منظور هموار کردن راه پروژه لاین، کنشگری به نام عبدالرحیم الحویطی پس از حمله نیروهای امنیتی سعودی به منزلش کشته شد؛ درست چند ساعت پس از آنکه با برنامه تخلیه قبیله اش از روستای الخریبه مخالفت کرده بود. مسئله مهم ترقی مطرح می شود که طرح لاین را در چهار چوب

نگاهی به فعالیت های پارک علم و فناوری دانشگاه فردوسی که بایک هدف فعالیت می کند

تحقق «زنجیره دانش تابزار» با حمایت از دستاوردهای فناورانه

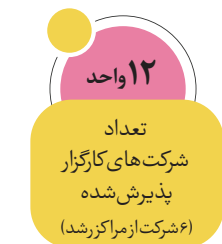
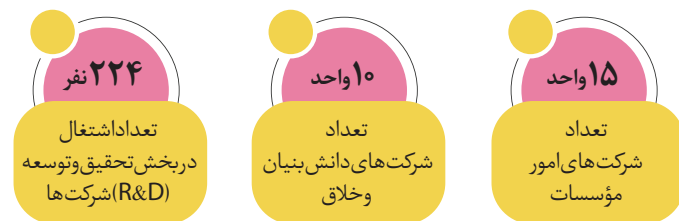
زهرابیات ادر عصر نوین، پیشرفت علوم و شکوفایی دانش فنی و تکنولوژی در تمام سطوح جوامع و کشورها اثرگذار است. در واقع از کوچک ترین ابزارهای زندگی فردی گرفته تا بزرگ ترین تجهیزات نظامی و لجستیکی کشورها به فناوری و تکنولوژی گره خورده است. مواد اولیه این تکنولوژی و فناوری در مراکز اصلی علمی یعنی دانشگاه ها رشد می کند و برای فراوری و بهره برداری به شرکت ها و کارخانه های صنعتی برده می شود. همین است که دانشگاه فردوسی مشهد علی رغم مراکز رشد واحدهای فناوری خود که از سال ۱۳۸۷ فعالند، در سال ۱۴۰۳ به سراغ تأسیس پارک علم فناوری دانشگاه می رود. برای شنیدن از پارک علم و فناوری دانشگاه فردوسی مشهد به سراغ دکتر امیرحسین امیری رفته ایم که این روزها سرپرستی آن عهده دار است.

+ ساختار پارک

تحقق «زنجیره دانش تابزار» و «ثروت آفرینی از دستاوردهای پژوهشی و فناورانه اساتید و دانشجویان» با ایجاد و تأسیس هسته های فناور یکی از اهداف راهبردی دانشگاه فردوسی است. این دانشگاه تلاش می کند با کمک به افزایش حضور و مشارکت تخصصی واحدهای دانش بنیان در سطح منطقه ای، ملی و بین المللی، هم فرصت اشتغال فناورانه و به کارگیری فارغ التحصیلانش را در فعالیت های دانش بنیان پیدا آورد و هم تیم ها و گروه های پژوهشی پایداری بسازد که فعالیتشان ارتقای نام و برند دانشگاه را در جایگاه حمایت از صنعت و جامعه به دنبال دارد. با تأسیس پارک علم و فناوری، فعالیت های حوزه فناوری دانشگاه، در ۳ حوزه «مراکز رشد واحدهای فناوری» (واحدهای فناوری جامع و واحدهای فناوری علوم انسانی)، «اداره امور مؤسسات» و «اداره تجاری سازی، خدمات تخصصی و پشتیبانی فناوری» هدف گذاری و ساماندهی شده است.

+ مراکز رشد واحدهای فناوری

مراکز رشد دانشگاه فردوسی مشهد سال ۱۳۸۶ با انعقاد تفاهم نامه ای با پارک علم و فناوری خراسان رضوی و دریافت مجوز از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری کارش را شروع می کند. سال ۱۳۹۱ مرکز رشد علوم انسانی هم پامی گیرد تا در این مراکز با ارائه خدمات حمایتی، از ایجاد و توسعه واحدهای نوپای صاحب ایده که منتظر به فناوری دانش بنیان می شود، پشتیبانی کند. هدف نهایی این است که واحدهای نوپای کارآفرینان در صحنه توسعه اقتصادی فناورانه ملی و فراملی، موثر و مستقل حاضر شوند.

+ اداره امور مؤسسات:

اداره امور مؤسسات اگرچه از بخش های تابعه پارک علم و فناوری دانشگاه فردوسی است اما یکی از ارکان مهم آن به شمار می رود. این اداره به شرکت های رشد یافته (فن آموختگان) پس از خروج از مرکز رشد و نیز به بخش تحقیق و توسعه شرکت های تولیدی بزرگ (دولتی، خصوصی و تعاونی) خدمات رسانی می کند. به پشتوانه اینجاست که پارک، شرکت ها (مؤسسات) را پذیرش کرده و به آن ها خدمات می دهد تا هم افزایی علم و ثروت، رونق توسعه اقتصاد دانش محور، ترویج و گسترش و کاربرد اختراع، نوآوری و فناوری و همچنین طراحی و تولید کالا و خدمات نوآوری برتر رقم بخورد.

+ اداره تجاری سازی، خدمات تخصصی و پشتیبانی فناوری:

اداره تجاری سازی، خدمات تخصصی و پشتیبانی فناوری برای اجرای سیاست ها و خط مشی کلی دانشگاه در زمینه برنامه های تجاری سازی فناوری و ارائه خدمات فناوری تشکیل شده است. این بخش با جذب کارگزاران فعال در حوزه خدمات فناوری و با هدف ارائه خدمات تخصصی از ایده های فناورانه تا مرحله تجاری سازی حمایت می کند.

● **حوزه های فعالیت شرکت های کارگزار:** مشاوره و آموزش، تأمین مالی و سرمایه گذاری، بازار سازی و توسعه بازار، ارتباط با صنعت، مالکیت فکری و حقوقی، خدمات دانش بنیان، ارزش گذاری و انتقال فناوری، شتاب دهنده و تأمین مالی، تجاری سازی برند، فناوری اطلاعات، امور مالی و مالیاتی، بازاریابی، اخذ مجوزها و استانداردها، تولید محتوا، بازاریابی داده محور و توسعه بازار، داده کاوی و هوش مصنوعی، طراحی داشبوردهای مدیریتی و طراحی سامانه.

از آنجاکه طی سالیان اخیر در راستای منویات مقام معظم رهبری، شعارهای اقتصادی به عنوان اولویت و محور برنامه ها و سیاست های ارکان تصمیم ساز و اجرایی کشور تعیین و تدوین می شود، به ویژه در سال جاری که به شعار «جهش تولید با مشارکت مردمی» مزین شده، پارک علم و فناوری دانشگاه فردوسی به عنوان یکی از بازیگران اصلی زیست بوم نوآوری و فناوری شرق کشور در هماهنگی، تعامل و هم افزایی با سایر ارکان این زیست بوم، ایفای نقش می کند. تجاری سازی نتایج تحقیقات و ثروت آفرینی مبتنی بر علم و فناوری، از طریق ایجاد، حمایت همه جانبه و توسعه واحدهای فناور و دانش بنیان، چهارچوب برنامه های راهبردی پارک دانشگاه برای تحقق حد اکثری این شعار بنیادی است. پارک علم و فناوری دانشگاه فردوسی برنامه دارد با لحاظ دو محور مبتنی بر علم (در راستای جهش تولید) و ایجاد و توسعه واحدهای فناوری بخش خصوصی (در راستای مشارکت مردمی) در این مسیر گام بردارد.

نکاتی درباره ثبت قانونی کار و کسب‌های نوآور که باید بدانیم

مسیر دانش بنیان شدن

زهره اطهری اثبات شرکت دانش بنیان به واسطه مزایایی که دارد یکی از رایج‌ترین عباراتی است که این روزها برای هر کسب و کاری مهم شده است اما شاید برای شما هم سؤال باشد که چه شرایطی برای ثبت این نوع شرکت نیاز است؟ قبل از هر چیز باید بدانیم که شرکت‌های دانش بنیان نوع خاصی از مؤسسات نیستند و باید مثل هر شرکتی، ابتدا به صورت تجاری ثبت شوند و سپس مجوز دانش بنیان دریافت کنند. در این خطوط نکات مهم روند قانونی شدن یک کار و کسب دانش بنیان را برای شما توضیح داده ایم.

+ مهم‌ترین مزایای شرکت‌های دانش بنیان

- معافیت‌های مالیاتی، عوارض صادراتی، حقوق گمرکی، سود بازگانی و ضرایب بیمه
- ارائه تسهیلات مالی با شرایط ویژه و کارمزد کم
- اولویت در مناقصات
- اولویت استقرار در محل پارک‌های علم و فناوری، مراکز رشد و مناطق ویژه اقتصادی
- بهره‌مندی از امکانات صندوق نوآوری و شکوفایی

قبل از هر چیز لازم است که دانش و اطلاعات کافی درباره انواع شرکت‌های دانش بنیان و مزایای آن‌ها داشته باشید تا بتوانید در راستای گسترش شرکت خود، از بیش از ۱۰٪ عنوان و قانون حمایتی این حوزه، بیشترین بهره‌مندی را داشته باشید.

بر اساس مصوبه «کارگروه دایمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان»، شرکت‌های دانش بنیان بر اساس مدت زمان فعالیت یا میزان درآمد یاد بگر عوامل به چند دسته تقسیم می‌شوند.

● نوپا

شرکت‌های فعال در حوزه تحقیق، طراحی و توسعه کالاها و خدمات فناورانه که از نظر کسب و کاری و اقتصادی هنوز به بلوغ نرسیده‌اند و با لحاظ ضوابط ماده ۳ آیین‌نامه ارزیابی، درآمد عملیاتی‌شان در آخرین اظهارنامه مالیاتی کمتر از ۵۰ میلیارد ریال باشد.

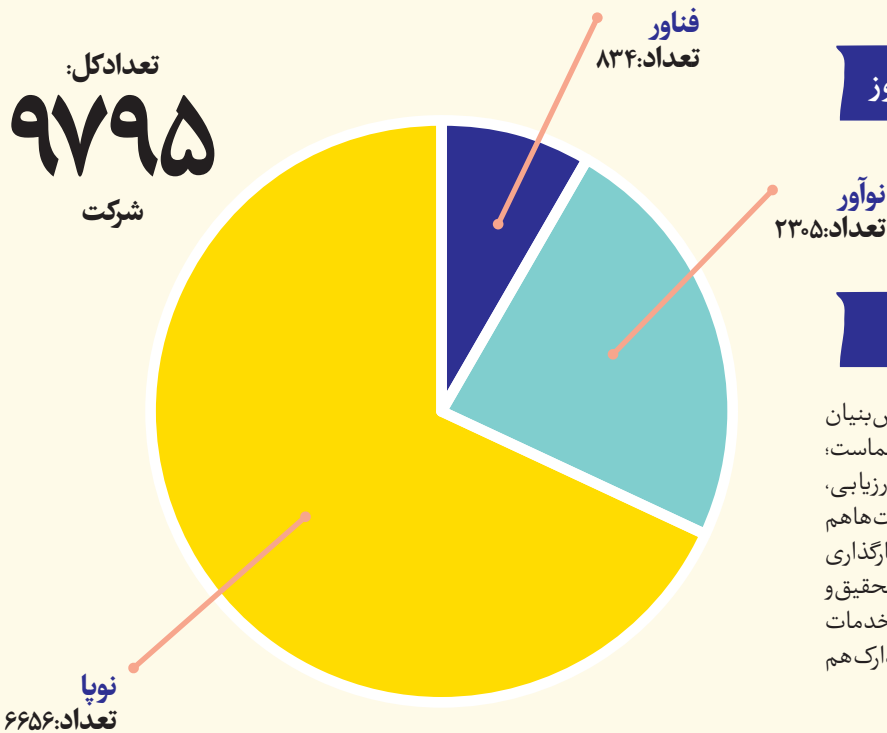
● نوآور

شرکت‌های فعال در حوزه تولید و توسعه کالاها و خدمات فناورانه و نوآورانه که از نظر کسب و کاری و اقتصادی به بلوغ رسیده‌اند و حداقل یک کالای مورد تأیید دارند. درآمد عملیاتی‌شان در آخرین اظهارنامه مالیاتی باید بیش از ۵۰ میلیارد ریال باشد و سهم فروش کالاها یا خدمات دانش بنیان شرکت هم باید کمتر از ۵۰ درصد فروش کل شرکت باشد.

● فناور

شرکت‌های فعال در حوزه تولید و توسعه کالاها و خدمات فناورانه که از نظر کسب و کاری و اقتصادی به بلوغ رسیده‌اند. شرکت باید حداقل یک کالای خدمت دانش بنیان را تولید تجاری کند که تمام معیارهای مورد تأیید ماده ۱۰ آیین‌نامه ارزیابی شرکت‌های دانش بنیان را داشته باشد. این شرکت باید حداقل ۱۰ نفر نیروی بیمه شده تمام وقت داشته باشد و سهم فروش کالاها یا خدمات دانش بنیانش، حداقل ۵۰ درصد فروش کل شرکت باشد. همچنین درآمد عملیاتی آن‌ها در آخرین اظهارنامه مالیاتی باید بیش از ۵۰ میلیارد ریال باشد.

+ تعداد شرکت‌های دانش بنیان به تفکیک نوع مجوز

+ فرایند قانونی دانش بنیان شدن شرکت‌ها

ابتدا یک شرکت ثبت کنید و سپس به سایت مرکز شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان به آدرس daneighbonyan.isti.ir بروید. سرفصل «شروع» همان روبروی شماست؛ اینجا می‌توانید تمام قوانین، آیین‌نامه ارزیابی، معیارهای تفصیلی ارزیابی، معیارهای سطح بندی و فهرست ارزیابان را ببینید. سامانه ثبت نام شرکت‌ها هم در همین قسمت است. در این سامانه ثبت نام کرده و مدارک مورد نیاز را بارگذاری کنید؛ علاوه بر مدارک ثبتی و مالی شرکت، مدارکی هم که تسلط شرکت به تحقیق و توسعه و سطح دانش فنی محصول را نشان دهد، لازم است. محصولات و خدمات متنوعی در لیست کالاها یا خدمات دانش بنیان تعریف می‌شوند و از این رو این مدارک هم بسته به نوع محصول و خدمت شرکت، متفاوت خواهند بود.

+ بودن یا نبودن؛ مسئله این است!

پس از ثبت نام و بارگذاری مدارک لازم، فرایند ارزیابی شروع می‌شود. دبیرخانه کارگروه پس از بررسی اولیه اسناد و مدارک شرکت متقاضی، آن‌ها را برای ارزیابی به کارگزار ارجاع می‌دهد تا او نتیجه را در سامانه مربوط به دبیرخانه کارگروه بارگذاری کند. دبیرخانه نیز پس از بررسی فرایند ارزیابی و صحت اطلاعات و همچنین تطبیق آن با آیین‌نامه، نتیجه را به کارگروه ارزیابی و تشخیص صلاحیت شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان اعلام می‌کند. این کارگروه هم پس از بررسی پرونده شرکت، نتیجه ارزیابی خود را به دبیرخانه اعلام می‌کند. در این مرحله نتیجه بررسی دانش بنیان بودن شرکت متقاضی، در «کارتابل» شرکت و در قسمت «آرشیو» منعکس می‌شود؛ اگر نتیجه مثبت باشد، شما یک شرکت دانش بنیان قانونی هستید.

«شرکت شهرک‌های صنعتی خراسان رضوی» برای هدایت و راهنمایی شرکت‌ها به مسیر دانش بنیان شدن، با کمک هزینه‌های بلاعوض دولتی، به متقاضیان واجد شرایط هم‌کارگزار معرفی می‌کند و هم خدمات مشاوره‌ای ارائه می‌کند. پس اگر با استراتژی معینی به این سمت حرکت کنید، بسیاری از مزایای دانش بنیان‌ها برای شما در دسترس خواهد بود.

فهرست کالا و خدمات
ولیس‌ت شرکت‌های دانش بنیان
مورد تأیید را اینجا ببینید

«خلاقیت»؛ موتور جستجوی عدالت

طراح و توسعه دهنده تجربه های خلاق شهری

نوید فلاحت

خلاقیت در سطوح مختلف در شهر متجلی می شود؛ گاهی در حرکت های نمایشی یک کودک با توپ چندلایه بروز می کند که عابران را حیرت زده کرده است و گاه در زیرساخت های هوشمندانه ای که مسیر زیستن در شهر را آسان تر و بهتری می کند. با این تفاسیل مفهوم نوآوری شهری، صرفاً نوآوری در ساختار یک شهر نیست؛ نوآوری شهری را باید با مفهومی چون نوآوری اجتماعی همراه دید؛ این دو فرصتی هستند برای خلاقیت در امر توسعه عدالت. تصور کنید مسئله اصلی چند درصد اهالی یک شهر، بحران ترافیک، ساخت و ساز، محیط زیست و بسیاری از مؤلفه های حیاتی در شهر است؟ بسیار و بسیار.

می توان گفت برای هر مسئله ای راه حلی وجود دارد؛ از همان راه حل های همیشگی که از دل کلی تجربه مدیریتی و جلسات فنی بیرون می آید. مسئله آب رآب شیرین کن ها، مسئله معابر افلان شرکت آسفالت و مسئله فناوری و ارتباطات را هم جمعی از متخصصان پاسخ خواهند داد؛ چه دور چه نزدیک، چه گران و چه بهینه. اما در نوآوری اجتماعی، موضوع جدی تر از احصای مسائل و یافتن پاسخ هایی متقن برای آن هاست. موضوع نوآوری اجتماعی فقط رسیدن به یک محصول دانش بنیان یا فناوری ای پاسخگو نیست؛ موضوع حیاتی تر است و باید به این مسئله جدی تر و ژرف تر نگاه کنیم.

همسویی نوآوری اجتماعی و نوآوری شهری آنجایی شروع می شود که طیفی از شهروندان بدون آنکه در اتاق های فکر شهری یادر هسته اصلی شرکتی بزرگ و در قامت یک پیمانکار قوی و جسور قرار بگیرند، بتوانند راه حلی برای مشکل شهر طراحی کنند. در واقع یکی از جبهه های نوآوری در شهر، ایجاد بستر مشارکت جامعه خلاق در طراحی راه حل های تحقق پذیر است.

نوآوری در شهر، ایجاد بستری خلاق برای مشارکت همگان است، آن چنان که شهر باید «سکوی توزیع عدالت» باشد. در سال های اخیر با به وجود آمدن کارخانه های نوآوری، مراکز نوآوری شهری و اداره ها و تشکل های مختلف - که مأموریتی در جهت توسعه خلاقیت دارند - اتفاقات مثبتی پیش آمده اما مدیریت شهری باید بداند که نیاز و درخواست شهروندان، فقط رتق و فتق گره های زیستی نیست. تعریف درست تری از توسعه در شهر را می توان در مفهوم عدالت جستجو کرد؛ دیده شدن و شنیده شدن، به همین سادگی، نوآوری و خلاقیت برای پاسخ به نیاز آن هایی است که در قسمت های نزدیک تری به قله خود شکوفایی و خلاقیت هستند. عدالت فقط ایجاد جریان، برای بخش کم برخوردار تر در شهر نیست، بلکه دیدن نیازهای بخش مهمی از جامعه است، حتی اگر به تعداد انگشتان یک دست باشند. مقایسه و تفکری که مساوات را به جای عدالت به جامعه خلاق در شهر قالب می کند، آسیب این روزهای اکوسیستم نوآوری در شهرهاست. خیل عظیم مهاجرت ها، عدم مشارکت طیف هایی از مردم در فرایند سازی های شهری و عدم توسعه هم آفرینی در شهرها، ما حاصل نبود دیپوست زمینه گرا و عدالت در توزیع منابع و امکانات در شهرهاست. نادیده گرفتن یا برنامهنداشتن برای استعدادها، مسیر نوآوری را فقط برای برنده های همیشگی گل باران می کند؛ این هر چه که باشد، مدیریت نوآورانه نیست پس زنده باد خلاقیت و نوآوری که موتور جستجوی عدالت در شهر است.

ارتباط شهر هوشمند با اکوسیستم خلاقیت و نوآوری

در عصر پرشتاب کنونی، کلان شهرهای دنیا با چالش های کم و بیش مشابهی روبه رو هستند که هر کدام از این شهرهای بزرگ برای حل مسائل خود از روش ها و ابتکارات اجرایی متفاوت یا گاه مشابهی استفاده می کنند. زمانی که از مسائل و چالش های شهری سخن به میان می آید، باید به این نکته توجه داشته باشیم که شهرها موجودی زنده و پویا دارند. می توان آن ها را به مثابه یک سیستم یا اکوسیستم در نظر گرفت که از مؤلفه ها و اجزای مختلفی تشکیل شده اند و هر کدام از این اجزا در ارتباط متقابل با یکدیگر و در مرز معینی برای تحقق اهداف مشخص و مشتری فعالیت می کنند.

یکی از این اهداف مهم «استفاده بهینه از منابع محدود در اختیار شهر» است، به نحوی که علاوه بر نیازهای نسل حاضر، نیازهای آینده را نیز برآورده سازد. آن هم با در نظر گرفتن جنبه های اقتصادی، اجتماعی، زیست محیطی و فرهنگی. با توجه به پارامترهای اشاره شده، موضوع حائز اهمیت در این میان حفظ پایداری و تاب آوری شهری است.

از این روزمانی که صحبت از شهر پایدار و تاب آور به میان می آید، یکی از نشانه های ایش را میزان توسعه یافتگی برمی شماریم و می گوئیم باید شاخص های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و زیست محیطی را در مقیاس شهری داشته باشد. این شهر پایدار همچنین باید پس از وقوع هر اختلال یا شوک به خود زیرساخت های خود برگشت به حالت نرمال اولیه ردا داشته باشد.

در این میان با اهمیت یافتن جایگاه ادبیات شهر هوشمند در مقیاس جهانی، شهرها سعی می کنند برای حل مسائل خود حتی از فناوری اطلاعات و ارتباطات بهره بگیرند تا بتوانند با افزایش سرعت و کیفیت ارائه سرویس ها و خدمات شهری، هزینه ها را کاهش داده و از منابع محدود در دسترس خود استفاده بهینه تری داشته باشند. یکی از روش های کارآمد محقق شدن این مهم، همکاری و تعامل متقابل با بازیگران مختلف فعال در اکوسیستم نوآوری شهر و سیاست گذاری یکپارچه و جامع نگر دستگاه های مختلف اجرایی است.

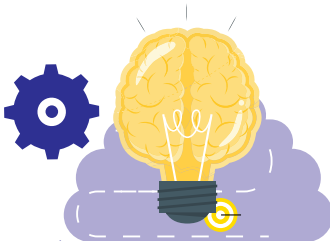
در واقع اهرم و ابزار کلیدی حل بهینه مسائل فوق، تقویت اکوسیستم نوآوری و خلاقیت شامل شرکت های نوپا و استارت آپ های صاحب ایده و استفاده از ظرفیت آن ها و نیروهای خلاق و مبتکرشان است.

با این حال، شهرها اکوسیستم های بسیار پیچیده ای هستند که نوآوری در آن ها به عناصر زمینه ای بسیاری متکی است؛ عناصری که هماهنگی با ویژگی های نوآورانه شهری را سخت می کند. در چنین شرایطی پیشرفت و توسعه شهر خیلی کند است، به نحوی که بسیاری از مفاهیم شهر هوشمند نیز ناامید می کنند، لذا باید با در نظر گرفتن مقتضیات مختلف، راهکارهایی جامع، یکپارچه و همه جانبه برای مشکلات شهر اتخاذ کنیم.

نوید زهدی

مدرس دانشگاه و متخصص و مدرس بین المللی حوزه شهر هوشمند

تشکر از همراهی: رحمان میرزاآئین، علی مسافری، مسعود بزم آرا، محسن خیرآبادی، فاطمه رحمانی، سیدمعین فرخنده، وحیدرهر، علی قهرمانی، مبین شریعتمداریان و حمزه علوی

مدیر مسئول: سیدمیثم موسوی مهر
سر دبیر: سید سجاد طلوع هاشمی
دبیر ضمايم: ارزنگ حاتمی
صفحه آرا: احسان رضائی

روزنامه فرهنگی-اجتماعی-اطلاع رسانی شهر آرا
ویژه نامه هفته خلاقیت و نوآوری شهری مشهد
شماره پیامک: ۳۰۰۰۷۲۸۹

به ابتکار دفتر خلاقیت و نوآوری شهرک مشهد در هفته خلاقیت رقم می خورد

برنامه های متنوع شهرداری برای زیست بوم نوآوری

با توجه به اهمیت موضوع «خلاقیت و نوآوری در رشد و شکوفایی کشور» و همچنین برای «بستر سازی و توسعه مشارکت های مردمی در تولید، اقتصاد و حل مسائل شهری»، دفتر خلاقیت و نوآوری شهری مشهد در جهت تحقق شعار سال ۱۴۰۳، هم زمان با روز جهانی خلاقیت و شروع هفته ملی خلاقیت، «اولین رویداد ابتکاری هفته خلاقیت و نوآوری شهری» را با همکاری زیست بوم نوآوری مشهد از اول تا ۷ اردیبهشت برگزار می کند.

شنبه - ۱ اردیبهشت

نشست

شهردار مشهد با اکوسیستم نوآوری

اکوسیستم نوآوری مشهد در این روز میهمان شهردار مشهد هستند تا از توسعه همکاری های متقابل بگویند.

سه شنبه - ۴ اردیبهشت

برگزاری نمایشگاه دستاوردهای نوآوری قطار شهری؛

نمایشگاه دستاوردهای نوآوری قطار شهری مشهد در کنار نمایشگاه تخصصی حمل و نقل برگزار می شود.

نشست نقش شرکت های دانش بنیان در اقتصاد شهری (باروبکرد شهرداری مشهد)

چهارشنبه - ۵ اردیبهشت

نشست کمیسیون برنامه ریزی و منابع انسانی کلان شهرها

در این روز مشهد علاوه بر افتتاح آکادمی نوآوری و رونمایی از چند محصول دانش بنیان، نشست معاونان برنامه ریزی و منابع انسانی کلان شهرهای کشور را میزبانی می کند تا تشکیل «کمیته تخصصی خلاقیت و نوآوری شهری شهرهای ایران» بررسی شود.

یکشنبه - ۲ اردیبهشت

برپایی مراسم روز خلاقیت و نوآوری

گردهمایی بزرگ زیست بوم نوآوری مشهد با مشارکت تمام بازیگران این حوزه در محل کارخانه نوآوری برگزار می شود.

نشست علمی کاربردی مدیریت بحران و نوآوری های شهری (سامانه هشدار سریع زلزله در مشهد)

دوشنبه - ۳ اردیبهشت

دیدار با واحدهای برتر نوآوری شهری و برگزاری نشست های تخصصی

ضمن برگزاری نشست های تخصصی و رونمایی از چند محصول دانش بنیان، انعقاد تفاهم نامه های همکاری با حوزه های دانش بنیان و دانشگاه فردوسی مشهد پیگیری می شود.

انتشار فراخوان ایده پردازی تحقق شعار سال

آغاز به کار لیگ خلاقیت

افتتاح باشگاه برنامه ریزان شهری

